VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67

THỨ TƯ

8.5.2024 (1.4 Giáp Thìn)

Số 56 (4033)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

LỄ KỶ NIỆM 70 NĂM CHIẾN THẮNG ĐIỆN BIÊN PHỦ:

Vang mãi bản anh hùng ca bất hủ

[2+3]

● **Viết tiếp bản hùng ca chiến thắng với tinh thần Điện Biên Phủ bất diệt**

Sau khi tiến qua Lễ đài, khối xe đạp thồ được xem là biểu tượng sức mạnh của Chiến thắng Điện Biên Phủ, đã được đông đảo người dân và du khách chào đón, cổ vũ nồng nhiệt

Ảnh: TR.HUẤN

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Bay lên những giấc mơ

●**NAM VIỆT**

Nhà thơ Trần Vàng Sao, người tham gia phong trào đấu tranh của sinh viên Huế những năm 1960, cùng thế hệ với Hoàng Phủ Ngọc Tường, Trần Quang Long, Ngô Kha... nghe theo tiếng gọi núi sông, họ chia tay sông Hương núi Ngự lên chiến khu. Trần Vàng Sao rất nổi tiếng với "Bài thơ của một người yêu nước mình". Nhưng, trong những ngày nắng như đổ lửa này, bỗng nhớ đến mấy câu thơ trong bài "Đứa bé thả diều trên đồng và vắt cơm cúng mả mới" của ông.

(Xem tiếp trang 4)

GIẢI BÁO CHÍ TOÀN QUỐC "VÌ SỰ NGHIỆP PHÁT TRIỂN VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH" LẦN THỨ HAI:

Công tác truyền thông cần được "phủ sóng" rộng hơn

[8]

FESTIVAL NGHỆ THUẬT QUỐC TẾ HUẾ 2024:

Sẽ là những "bữa tiệc" văn hóa đa sắc màu

[6]

Điều gì làm nên kỳ tích của nữ sinh Khơ Mú?

[5]

LỄ KỶ NIỆM 70 NĂM CHIẾN THẮNG ĐIỆN BIÊN PHỦ:

Vang mãi bản anh hùng ca bất hủ

● NGUYỄN ANH - PHƯƠNG ANH; ảnh: TR.HUẤN

Lễ mít tinh, diễu binh, diễu hành kỷ niệm 70 năm Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ nhằm biểu dương lực lượng, khẳng định ý nghĩa, tầm vóc, giá trị lịch sử vĩ đại của Chiến thắng Điện Biên Phủ được tổ chức long trọng vào sáng qua 7.5 tại TP Điện Biên Phủ.

Lễ diễu binh, diễu hành Kỷ niệm Chiến thắng Điện Biên Phủ

Sự kiện đặc biệt này được BCH Trung ương Đảng, Chủ tịch nước, Quốc hội, Chính phủ, Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam và tỉnh Điện Biên tổ chức trọng thể. Tham dự chương trình có Thủ tướng Phạm Minh Chính; các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Quốc hội, Ủy ban TƯMTTQ Việt Nam, các Ban, Bộ, ngành và nhiều địa phương; đại diện các Mẹ Việt Nam anh hùng, Anh hùng LLVTND, cựu chiến binh, cựu công an nhân dân, thanh niên xung phong, dân công hỏa tuyến; cùng đông đảo các tầng lớp nhân dân Điện Biên. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng gửi lẵng hoa chúc mừng Lễ kỷ niệm.

Dẫn chương trình, điều hành tại Lễ kỷ niệm, diễu binh, diễu hành 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh: "Dân tộc Việt Nam anh hùng đã trải qua hàng nghìn năm dựng nước và giữ nước. Cả dân tộc dưới sự lãnh đạo của Đảng đã làm nên những chiến thắng vĩ đại, chiến công hiển hách, trong đó chiến thắng Điện Biên Phủ "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu", "là mốc son chói lọi bằng vàng của lịch sử" như Bác Hồ muôn vàn kính yêu đã khẳng định". Lễ mít tinh chính thức bắt đầu bằng 21 loạt pháo lễ trên nền nhạc quốc ca. Hàng vạn con tim cùng hướng về quốc kỳ trong ngày đại lễ.

Trong diễn văn tại Lễ kỷ niệm, Thủ tướng Phạm Minh Chính nhấn mạnh, Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ là một bản anh hùng ca bất hủ bắt nguồn từ truyền thống lịch sử vẻ vang của dân tộc ta, từ sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, từ sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân và ý chí quyết tâm chiến đấu vì độc lập, tự do của Tổ quốc, của quân và dân ta.

Thủ tướng Phạm Minh Chính đề nghị trong thời gian tới toàn Đảng, toàn quân, toàn dân phải nỗ lực, quyết tâm cao hơn; khơi dậy, thúc đẩy mạnh mẽ tinh thần quyết chiến, quyết thắng của Chiến dịch Điện Biên Phủ năm xưa; vượt qua khó khăn, thử thách, quyết tâm phấn đấu cao nhất để tiếp tục lập nên những kỳ tích "Điện Biên Phủ mới" trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Tại Lễ kỷ niệm, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã trân trọng trao tặng và gắn Huân chương Độc lập Hạng nhất cho Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc tỉnh Điện Biên.

Phát huy tinh thần chiến thắng Điện Biên Phủ

Bày tỏ niềm vinh dự, xúc động khi được thay mặt các chiến sĩ Điện Biên năm xưa phát biểu tại Lễ kỷ niệm, cựu chiến binh Phạm Đức Cư (94 tuổi) tưởng nhớ tới những đồng chí, đồng đội và nhân dân đã hy sinh để làm nên chiến thắng "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu". Ông cho biết: "Chiến tranh đã lùi xa, những chiến sĩ Điện Biên năm xưa được chứng kiến sự đổi thay phát triển của đất nước nói chung, tỉnh Điện Biên nói riêng. Chúng tôi phấn khởi và tự hào đã đóng góp một phần công sức của mình để làm nên Điện Biên anh hùng và tươi đẹp như ngày hôm nay".

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng dẫn chương trình tại Lễ kỷ niệm, diễu binh, diễu hành

Đại diện thế hệ trẻ, chị Vũ Quỳnh Anh, một người con sinh ra trên mảnh đất Điện Biên anh hùng, có ông bà là những người trực tiếp tham gia Chiến dịch Điện Biên Phủ chia sẻ: "Trang sử hào hùng về Điện Biên Phủ năm xưa đã cho cháu niềm tin yêu, niềm tự hào về mảnh đất mình sinh ra, lớn lên, về trách nhiệm mà cháu luôn khắc ghi trên con đường học tập, lập thân, lập nghiệp. Đó cũng là những hành trang vô cùng quý giá, giúp cháu có thêm động lực khi trở thành một cán bộ đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh". "Phát huy tinh thần chiến thắng Điện Biên Phủ, thế hệ trẻ chúng cháu nguyện không quản ngại khó khăn, gian khổ, sẵn sàng đi bất cứ nơi đâu, làm bất cứ việc gì Tổ quốc cần, chung sức cùng cộng đồng; quyết tâm bảo vệ vững chắc chủ quyền thiêng liêng của Tổ quốc, tham gia giữ gìn an ninh trật tự, vì cuộc sống bình yên của nhân dân", chị Quỳnh Anh xúc động nói.

Ngay sau lễ mít tinh là lễ diễu binh, diễu hành kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ. Đội hình 11 máy bay của Không quân Việt Nam mang theo cờ Đảng, cờ Tổ quốc bay qua sân vận động Điện Biên và bầu trời TP Điện Biên Phủ mở đầu chương trình đem lại

Đoàn xe dẫn đầu các khối đại diện cho lực lượng QĐND và Dân quân tự vệ tiến vào Lễ đài

Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Thủ tướng Phạm Minh Chính trao tặng Huân chương Độc lập hạng Nhất cho Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc tỉnh Điện Biên

những cảm xúc tự hào mãnh liệt. 70 năm trôi qua, hào khí Điện Biên Phủ ngày ấy vẫn đang tiếp tục ngân vang, với những âm hưởng hào hùng. Lễ diễu binh, diễu hành diễn ra hoành tráng, giàu cảm xúc với sự tham gia của hơn 12.000 người. Trên các khán đài của sân vận động Điện Biên Phủ rợp cờ hoa và những tràng vỗ tay giòn giã. Lần lượt là phần trình diễn của Khối diễu binh (4 khối Nghi trượng, 24 khối quân đội, dân quân tự vệ, công an); khối diễu hành (9 khối Cựu chiến binh, thanh niên xung phong, dân công hỏa tuyến, công nhân, nông dân, tri thức, thanh niên, phụ nữ, khối các dân tộc Tây Bắc) và cuối cùng phần trình diễn của Khối Nghệ thuật.

Điện Biên Phủ những ngày hân hoan

Các khối diễu binh, diễu hành sau khi qua lễ đài tiếp tục di chuyển trên đường Trường Chinh, qua đường Hoàng Văn Thái đến ngã tư A1 và chia thành 3 hướng: Hướng 1 gồm 8 khối lực lượng vũ trang và các khối của tỉnh Điện Biên đi theo đường Võ Nguyên Giáp về đường 7-5; Hướng 2 gồm 7 khối các lực lượng quân đội, đi qua cầu A1, đường Nguyễn Hữu Thọ và tập kết tại phường Thanh Bình và hướng 3 gồm 8 khối lực lượng công an rẽ trái qua phường Nam Thanh và tập kết tại khu đô thị Pom La.

Sau 70 năm, những ngày này ở Điện Biên luôn ngập tràn không khí tưng bừng, náo nức. Từ tờ mờ sáng, và cả đêm hôm trước, hàng vạn người dân và du khách đã di chuyển về khu vực trung tâm, trực sẵn trên các tuyến phố chính và sân vận động Điện Biên Phủ, chờ đón Lễ kỷ niệm, diễu binh, diễu hành 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ. Trước giờ diễn ra buổi lễ chính thức, mưa trắng trời Điện Biên. Thế nhưng, với tinh thần của các chiến sĩ Điện Biên năm xưa "Năm mươi sáu ngày đêm khoét núi ngủ hầm, mưa dầm, cơm vắt/ Máu trộn bùn non/ Gan không núng/ Chí không mòn!", dưới trời mưa như trút nước, các lực lượng vẫn vào vị trí, hừng hực khí thế ngày thắng trận.

Trong cơn mưa tầm tã, nụ cười luôn nở trên môi em bé được chọn để tái hiện tượng đài Chiến thắng Điện Biên Phủ, trên môi những người tham gia buổi lễ và cả những người dân ngoài sân vận động Điện Biên đang chờ đón xem diễu binh, diễu hành 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ. Dưới sân, trên các khán đài của sân vận động Điện Biên, các khối diễu binh, diễu hành lực lượng tham gia xếp hình nghệ thuật vào vị trí, sẵn sàng cho chính lễ; người dân hát vang ca khúc *Giải phóng Điện Biên*, cờ hoa vẫn rợp trời trong khu vực sân vận động và các đường phố chính của thành phố. Hàng vạn người dân, có người từ rất xa tới đã đội mưa đứng chờ các đoàn diễu binh, diễu hành đi qua. Dòng người chung một tinh thần phấn chấn, tinh thần Điện Biên Phủ ngày mới. Trời chiều lòng người, cơn mưa trắng trời Điện Biên chấm dứt, các nghi lễ và hoạt động diễu binh, diễu hành diễn ra trong tiết trời tạnh ráo. Tiếng nhạc hùng tráng ngân vang những giai điệu *Giải phóng Điện Biên*, *Hò kéo pháo*, *Qua miền Tây Bắc*… Cờ hoa rực rỡ, trên khán đài và dọc những con phố ngập tràn những gương mặt rạng rỡ, hân hoan, sáng trời Điện Biên mừng ngày chiến thắng. ■

Viết tiếp bản hùng ca chiến thắng với tinh thần Điện Biên Phủ bất diệt

Thủ tướng Phạm Minh Chính đọc diễn văn tại Lễ kỷ niệm

"... Kỷ niệm 70 năm Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ diễn ra vào thời điểm toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đang nỗ lực hoàn thành các mục tiêu, nhiệm vụ của Đại hội lần thứ XIII của Đảng; đồng thời tích cực chuẩn bị tổ chức tốt Đại hội Đảng các cấp, tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng. Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, tôi xin kêu gọi đồng bào, đồng chí, chiến sĩ cả nước và đồng bào ta ở nước ngoài cùng chung sức, đồng lòng, đồng tâm, hiệp lực; tận dụng mọi thời cơ, vận hội mới; nỗ lực vượt qua mọi khó khăn, thách thức; quyết tâm phấn đấu đến năm 2030, kỷ niệm **100** năm thành lập Đảng, nước ta trở thành nước đang phát triển, có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao; đến năm 2045, kỷ niệm **100** năm thành lập Nước, trở thành nước phát triển, thu nhập cao.

Chúng ta tin tưởng và tự hào rằng, những trang sử hào hùng, vẻ vang của dân tộc ta với ***tinh thần Điện Biên Phủ bất diệt***, những khó khăn được tháo gỡ, những thách thức sẽ vượt qua để viết tiếp những bản hùng ca chiến thắng với tất cả sự quyết tâm, sự kiên trì, bền bỉ, nhiệt huyết, tinh thần tự hào dân tộc, tình yêu quê hương, đất nước của các thế hệ hôm nay và mai sau, như lời dạy của Bác Hồ kính yêu: "*Không có việc gì khó, Chỉ sợ lòng không bền, Đào núi và lấp biển, Quyết chí ắt làm nên*".

Tự hào về Đảng quang vinh, Bác Hồ vĩ đại và Dân tộc Việt Nam anh hùng, tiếp tục trên chặng đường vinh quang dưới lá cờ vẻ vang của Đảng, toàn thể chúng ta, với tất cả trách nhiệm, lý trí và nghị lực, hãy sống, làm việc, cống hiến hết sức mình; hãy nỗ lực vươn lên bằng trí tuệ, niềm tin, lòng yêu nước nồng nàn trong từng nhịp đập của mỗi trái tim; hãy góp sức, nỗ lực nhiều hơn nữa cho Tổ quốc, cho xã hội, cho cộng đồng, cho gia đình và bản thân; hãy cùng nhau kề vai, sát cánh, quyết tâm xây dựng đất nước Việt Nam thân yêu ngày càng hùng cường, thịnh vượng, nhân dân có cuộc sống ngày càng ấm no, hạnh phúc..."

(*Trích diễn văn tại Lễ kỷ niệm của Thủ tướng Phạm Minh Chính. Xem toàn văn trên* Văn Hóa điện tử)

Tái hiện tượng đài Chiến thắng Điện Biên Phủ tại Lễ kỷ niệm

Bay lên...

(Tiếp theo trang 1)

Bài thơ mở đầu bằng những câu thật giản dị: "Không có ai đi ngang qua đây để thấy con diều của tôi/Buổi trưa đứng bóng trên trời rất nhiều gió/Tôi nằm ngửa nhai mấy cọng cỏ gà/Nước cỏ non và mát trong cổ…". *Tuổi thơ của bất cứ đứa trẻ nào, dù ở nông thôn hay thành thị, dù ăn sung mặc sướng hay đêm đêm đi ngủ với cái dạ dày lép kẹp vì cảnh nhà nghèo khó thì cũng có cánh diều. Cánh diều chính là giấc mơ, giấc mơ được bay lên, bay cao. Cũng chính vì thế mà sau này dẫu cuộc sống đã khác xưa, cánh diều vẫn mãi còn.*

Mùa hè này ở Phan Thiết, người ta tổ chức Lễ hội thả diều - Hello Sunny. Hơn 100 cánh diều kích thước khác nhau đầy màu sắc với hình dạng các loài sinh vật biển vút lên bay lượn giữa bầu trời xanh đầy nắng gió. Có cánh diều tới 100m2. Khi màn đêm buông, cánh diều hiệu ứng tạo ánh sáng thật lung linh huyền ảo.

Còn ở một nơi rất xa so với Phan Thiết, tại Mù Cang Chải, lại là Festival dù lượn "Bay trên miền danh thắng", nằm trong chuỗi các sự kiện hoạt động du lịch "Mùa nước đổ". Dịp này, có 40 phi công thực hiện hướng dẫn du khách bay trải nghiệm ngắm nhìn từ trên cao những thửa ruộng bậc thang tuyệt đẹp. Đèo Khau Phạ dù đó hiểm nguy nhưng từ trên dù lượn nhìn xuống lại mang vẻ đẹp mơ hồ. Điểm bay dù lượn Cao Phạ (huyện Mù Cang Chải, Yên Bái) ở độ cao hơn 1.200 mét so với mực nước biển. Đây là một trong những điểm bay được đánh giá là đẹp nhất Việt Nam.

Nhân chuyện này, nhớ lại một sự kiện diễn ra vào ngày 17.11.2022, tại bản Sì Thâu Chải (xã Hồ Thầu, huyện Tam Đường, Lai Châu), khi UBND tỉnh này phối hợp với Tổng cục Thể dục thể thao tổ chức khai mạc Giải Dù lượn đường trường Putaleng Việt Nam mở rộng lần thứ 1. Phát biểu khai mạc, lãnh đạo tỉnh Lai Châu nói, dù lượn đã biến giấc mơ bay lượn trên bầu trời của con người thành hiện thực. Với điều kiện địa hình, khí hậu riêng biệt, Lai Châu hướng tới xây dựng điểm bay dù lượn quốc gia; đưa Giải Dù lượn đường trường Putaleng Việt Nam mở rộng trở thành giải đấu chính thức trong hệ thống dù lượn của Liên đoàn Thể thao Hàng không quốc tế (FAI) và World Cup dù lượn.

Cùng với người trong nước, giải lần đó có 35 phi công người nước ngoài đến từ Australia, Mỹ, Hàn Quốc, Anh, Indonesia, Kazashtan, Malaysia, Nga, Singapore, Thụy Điển, Thụy Sĩ, Thái Lan, Thổ Nhĩ Kỳ, Pháp, Hồng Kông (Trung Quốc).

Đỉnh Putaleng nằm trên dãy Hoàng Liên Sơn, được mệnh danh là "nóc nhà thứ hai của Đông Dương" với độ cao 3.049 mét, chỉ sau đỉnh Fansipan (cao 3.143 mét). Như vậy, từ việc gửi ước mơ vào cánh diều, con người không chỉ đứng trên mặt đất ngước lên trời mà còn "cưỡi diều" chao liệng. Đó là một bước tiến dài, là sự thăng tiến ngoạn mục của du lịch Việt Nam, của cuộc sống. Sự phát triển đó đã giúp bay lên những giấc mơ.

Quan trọng là có nhìn ra lợi thế hay không và có dám bắt tay vào hay không. Mà suy cho cùng, cú hích tạo nên sự phát triển của xã hội loài người cũng thường bắt đầu từ những giấc mơ giản dị. Chỉ khác là con người không để những giấc mơ đó biến mất mà ấp ủ, nuôi dưỡng chờ ngày hiện ra giữa cuộc đời. Như Cô Tấm bước ra từ quả thị.

Ngay trong năm 2024 này cũng thế, dù còn nhiều thách thức nhưng chúng ta vẫn tin vào mục tiêu đón 18 triệu lượt du khách quốc tế, 110 triệu lượt khách nội địa và còn hơn thế nữa. Vì chúng ta đang bay trên đôi cánh của giấc mơ có thực. Từ những cánh diều… ■

Nhịn ăn… để bù tiền điện

● **HUY AN**

Những ngày đầu tháng 5, trên các diễn đàn, trang mạng xã hội, trào lưu "khoe" hóa đơn tiền điện lấn át các xu hướng mạng. "Khoe" đấy nhưng nhiều gia đình loay hoay giật chỗ nọ, vá chỗ kia để "ngân khố" gia đình không bị thâm hụt.

Cùng với trào lưu "khoe" hóa đơn điện, nhiều người cho biết đang "đau đầu" khi nhận thông báo hóa đơn tiền điện. Ít thì tăng thêm vài trăm ngàn đồng, nhiều thì tốn thêm một vài triệu đồng so với tháng trước. Chị Nguyễn Thu Hương (Thanh Xuân, Hà Nội) cho biết, tháng 4 vừa rồi, tiền điện tăng khoảng gần 40% so với tháng 3. "Nhà có 4 người, 1 tủ lạnh, 2 máy lạnh cùng ti vi và các đồ điện khác như máy giặt, bếp điện… Mấy ngày nắng nóng bật điều hòa liên tục, biết tiền điện sẽ tăng nhưng không ngờ lại nhiều như thế", chị Hương nói.

Trong khi đó, anh Trần Mạnh Thắng (Hoàng Mai, Hà Nội) cho hay, ngoài phần lương đưa cho vợ chi tiêu sinh hoạt thì anh được vợ "giao" thêm nhiệm vụ gánh phần thanh toán tiền điện, nước. Tiền lương có hạn, những tháng thanh toán tiền điện theo dự toán thì anh còn dư chút tiền ăn sáng, cà phê. Riêng tháng 4 vừa qua, khi nhận hóa đơn thông báo tiền điện, anh Thắng cho biết phải cắt khoản cà phê, có khi nhịn ăn sáng để bù tiền điện do hóa đơn tăng hơn tháng 3 khoảng 800 nghìn đồng. "Giá rau thịt tăng, giá gas tăng, chi phí học tập của các con tăng, tiền điện cũng tăng…, mà lương hai vợ chồng vẫn vậy. Không siết chặt chi tiêu, không tằn tiện lại thì khó mà đảm bảo cho sinh hoạt gia đình", anh Thắng cho biết.

Tổng Giám đốc Tổng công ty Điện lực Hà Nội (EVNHANOI) Nguyễn Anh Tuấn cho biết, hiện nay đơn vị đang cung cấp điện cho hơn 2,8 triệu khách hàng. Trong đó, có hơn 2,52 triệu khách hàng sử dụng điện sinh hoạt và 280 nghìn khách hàng sử dụng điện vào mục đích khác. Theo dự báo của Trung tâm Dự báo Khí tượng Thủy văn Quốc gia, năm 2024 nắng nóng sẽ đến sớm, dự báo gay gắt hơn và có thể xuất hiện các kỷ lục nhiệt độ. Thời tiết nắng nóng khiến nhu cầu sử dụng các thiết bị làm mát tại Thủ đô Hà Nội tăng cao. Do đó, EVNHANOI khuyến cáo khách hàng sử dụng điện nên lưu tâm cách sử dụng để vừa tiết kiệm điện tối ưu, tránh hóa đơn tiền điện tăng vọt khi chuyển mùa. Trong đó, khách hàng sử dụng điện tiết kiệm, nhất là vào các khung giờ cao điểm từ 12h00 đến15h00 và từ 22h00 đến 24h00 hằng ngày. Bên cạnh đó, chú ý sử dụng hợp lý điều hòa nhiệt độ (đặt ở mức 26°C trở lên, sử dụng kết hợp với quạt); chú ý không nên sử dụng đồng thời nhiều thiết bị điện có công suất lớn; không sử dụng nhiều đồ dùng điện cùng một lúc để tránh quá tải lưới điện, đồng thời đề phòng các nguy cơ gây cháy nổ lưới điện, trạm điện và khu dân cư…

Trong khi đó, tại TP.HCM, trong tháng 4, nhiều gia đình cũng nhận được thông báo hóa đơn điện tăng đột biến. Theo lý giải của Tổng Công ty Điện lực TP.HCM (EVNHCMC), trong tháng 4, sản lượng điện sinh hoạt tại TP.HCM tăng 12% so với tháng 3 và tăng 20% so với tháng 4.2023. Trong tháng 4, toàn TP.HCM tiêu thụ hơn 2,75 tỉ KWh điện, tăng 12,44% so với tháng 3. Đỉnh điểm, ngày 26.4 tiêu thụ đến 103,46 triệu KWh - mức cao nhất từ trước đến nay. Trong số 2,47 triệu khách hàng là hộ gia đình trên địa bàn thành phố, có đến 1,8 triệu khách hàng sử dụng điện từ bậc 4 trở lên (chiếm 75% tổng số khách hàng hộ gia đình). Số khách hàng sử dụng bậc 6 đã tăng lên 44% (tháng bình thường chỉ chiếm khoảng 25%). Chính vì điều đó, nhiều hộ gia đình có hóa đơn tăng cao so với tháng trước.

EVNHCMC cho biết thêm, ngay từ những ngày đầu tháng 4 đã dự báo tình hình và liên tục có những cảnh báo gửi tới các khách hàng về việc hóa đơn tiền điện tháng 4 sẽ tăng đột biến. Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) cho biết, tình hình nắng nóng sẽ còn nhiều diễn biến phức tạp, số ngày nắng nóng gay gắt được dự báo kéo dài so với trung bình hằng năm. Tiêu thụ điện ở miền Bắc được dự báo còn tiếp tục tăng lên trong những đợt nóng sắp tới của mùa hè năm nay. Nếu nắng nóng diễn ra ở cả 3 miền cũng làm tiêu thụ điện của toàn quốc sẽ tăng mạnh, gây nhiều áp lực đối với việc vận hành và cung cấp điện trong giai đoạn cuối mùa khô. Theo dự báo của EVN, nhu cầu sử dụng điện hè năm 2024 trên cả nước có xu hướng tăng mạnh so với cùng kỳ năm trước, nhất là giai đoạn từ tháng 5 đến tháng 7, lượng điện tiêu thụ có thể tăng đến 13%, cao hơn nhiều so với dự báo trước đây. Riêng miền bắc, dự kiến lượng điện tiêu thụ tăng tới 17%.

Để tránh phải trả thêm tiền điện, trong những ngày nắng nóng, anh Mạnh Thắng thường xuyên áp dụng các giải pháp tiết kiệm điện theo khuyến cáo của ngành điện như sử dụng điều hòa luôn để ở mức 26°C và dùng kèm quạt. Anh cũng chịu khó thay bóng điện trong nhà bằng bóng đèn LED, rút các phích cắm khi không sử dụng thiết bị điện... Đồng thời, anh chịu khó tìm hiểu thêm về các biện pháp tiết kiệm điện cho các thiết bị gia dụng trong nhà như tivi, tủ lạnh, máy giặt. Tuy nhiên, tiền điện nhà anh Thắng cũng chẳng giảm được bởi định mức tiêu thụ của gia đình anh chỉ tăng hoặc giữ nguyên chứ khó giảm. ■

Sử dụng điều hòa đúng cách sẽ góp phần giảm lượng điện tiêu thụ

Điều gì làm nên kỳ tích của nữ sinh Khơ Mú?

● **PHẠM NGÂN**

Dù rơi vào hoàn cảnh đặc biệt, mẹ vướng vòng lao lý, bố làm thuê cuốc mướn, nhưng bằng nỗ lực không ngừng và vượt qua hàng nghìn ứng cử viên khác, nữ sinh Ốc Thị Quỳnh Anh đã xuất sắc giành học bổng trị giá khoảng 1 tỉ đồng.

Nữ sinh Ốc Thị Quỳnh Anh (sinh năm 2004) sinh ra trong một bản làng thuộc huyện rẻo cao Tương Dương (Nghệ An). Gia đình Quỳnh Anh thuộc diện hộ nghèo, mẹ em là người dân tộc Khơ Mú, bà ngoại là người Thái.

Nữ sinh Quỳnh Anh (người thứ 3 từ phải qua) nhận học bổng "Trái tim sư tử" năm 2024

> *Có câu nói em từng rất thích: "Đừng bao giờ vin vào sự nghèo khổ, bởi cái nghèo, cái khổ không đáng là lý do để các em bỏ học hoặc từ bỏ ước mơ". Em đã đưa tất cả những điều này vào bài luận để xin học bổng.*
>
> **(ỐC THỊ QUỲNH ANH)**

Dám ước mơ, không từ bỏ

Có những ngày, cả gia đình không có đủ tiền để mua thức ăn. Hoàn cảnh gia đình khó khăn, năm lên 4 tuổi, Quỳnh Anh đã rời xa vòng tay gia đình để xuống TP Vinh sống với cô ruột. Đến năm lớp 9, Quỳnh Anh quay về Tương Dương học tiếp chương trình cấp 3. Thời điểm đó, biến cố gia đình liên tiếp xảy ra khi mẹ vướng vào lao lý với "chuyến đi dài kéo dài 11 năm". Gia đình bán nhà, bố và hai em trai về quê nội ở huyện Đô Lương, Quỳnh Anh phải sống một mình trong căn nhà trọ KTX ở huyện miền núi xa xôi. Mặc dù sống trong điều kiện thiếu thốn, cô đơn, tuy nhiên mọi trở ngại không khiến em từ bỏ học tập.

Trò chuyện với chúng tôi, Quỳnh Anh cho biết: "Có những thời điểm, cứ đêm xuống là em lại nằm khóc và muốn từ bỏ việc học, đi làm phụ giúp gia đình. Tuy nhiên, được ông bà ngoại động viên và nói rằng "ông còn sống, ông sẽ lo cho con ăn học tử tế". Toàn bộ số tiền lương 2 triệu đồng mỗi tháng của ông đều dành hết cho em. Đó là động lực, ánh sáng để em cố gắng mỗi ngày. Xung quanh em, bạn bè đồng trang lứa đều lấy chồng sinh con, nhiều người khuyên em đừng suy nghĩ viển vông nữa. Thế nhưng, em không muốn lặp lại vòng luẩn quẩn lấy chồng, sinh con, đói nghèo… Những năm học cấp 3 tại trường huyện, em đi thi học sinh giỏi nhiều môn, đạt giải 3 trong kỳ thi học sinh giỏi Văn cấp tỉnh và được bình chọn là học sinh 3 tốt cấp tỉnh. Với những thành tích của mình, em đỗ xét tuyển sớm Khoa ngôn ngữ Anh, Trường Đại học Hà Nội. Đó là kỳ tích đối với học sinh miền núi có hoàn cảnh như em". Từ bản làng xa xôi em được đặt chân đến Hà Nội, giấc mơ của em đã thành hiện thực. Mặc dù chính sách ưu tiên dành cho sinh viên dân tộc thiểu số và hộ nghèo giúp Quỳnh Anh được miễn giảm 100% học phí, thế nhưng số tiền sinh hoạt phí trang trải vẫn là bài toán khó đối với em. Chân ướt chân ráo ra Thủ đô, cô sinh viên năm nhất đã tìm ngay các trung tâm để đăng ký dạy gia sư, bán hàng vào tất cả các khung giờ trống trong tuần. Niềm vui con đường học tập chưa được bao lâu, khó khăn lại tiếp tục chồng chất khi Quỳnh Anh nhận được tin ông ngoại, chỗ dựa lớn nhất đã qua đời. Quỳnh Anh quyết định bảo lưu kết quả, tìm hướng đi khác.

Trong thời gian bảo lưu, em tìm kiếm các khóa học bổng. Dám ước mơ, không từ bỏ, tinh thần này đã giúp Quỳnh Anh chinh phục được nhiều học bổng trong thời gian sinh viên, trong đó có học bổng "Trái tim sư tử" của Trường Đại học Anh Quốc Việt Nam năm 2024.

Chạm vào vinh quang

"Tôi vừa đi thăm mẹ từ nhà tù về". Đây là câu đầu tiên trong bài luận gửi đến ứng tuyển học bổng "Trái tim Sư tử" của Đại học Anh Quốc Việt Nam (BUV). Trong bài luận xin học bổng của mình, Quỳnh Anh đã thẳng thắn và dũng cảm khi đối diện với những gì mình đã phải trải qua.

Không theo bất cứ khuôn mẫu nào, Quỳnh Anh đã kể về những biến cố trong cuộc đời mình. Bằng sự chân thành thẳm sâu tận đáy lòng, câu chuyện của em đã chạm đến trái tim của Ban tổ chức. "Em đã bỏ qua mặc cảm, viết lên những trải nghiệm và cách vượt qua thực tế của hoàn cảnh. Có những thời điểm viết đi viết lại một bài luận, em mệt mỏi đến mức muốn bỏ cuộc. Có những giai đoạn thức nhiều đêm liên tiếp khiến bản thân muốn kiệt sức. Và em cũng biết ơn chính mình vì đã không bỏ cuộc. Điều em thuyết phục được ban tuyển sinh của nhà trường để giành học bổng này là sự chân thành", Quỳnh Anh trải lòng. "Em đã tham gia dự án "Nuôi em", một trong những dự án thiện nguyện được nhiều bạn trẻ tham gia. Có câu nói em từng rất thích: "Đừng bao giờ vin vào sự nghèo khổ, bởi cái nghèo, cái khổ không đáng là lý do để các em bỏ học hoặc từ bỏ ước mơ". Em đã đưa tất cả những điều này vào bài luận để xin học bổng", nữ sinh chia sẻ thêm.

Trong câu chuyện của Quỳnh Anh, cậu bạn cùng tuổi Ngô Đức Hiếu (quê ở TP Vinh) được nhắc đến với vai trò vô cùng đặc biệt. Từ sự đồng cảm về những thiệt thòi trong cuộc sống, Quỳnh Anh và Hiếu ngày càng thân nhau hơn và luôn động viên, đồng hành với nhau trong học tập. Hiếu giành được suất học bổng 1 tỉ đồng tại Đại học Anh Quốc, bạn ấy đã động viên Quỳnh Anh chinh phục học bổng và may mắn em đã đạt được. Quỳnh Anh chia sẻ, em may mắn khi được nhận sự giúp đỡ của mọi người xung quanh như nhận được suất học bổng hằng tháng của "Khù khờ học" do nghệ sĩ Lê Cát Trọng Lý trao tặng; chiếc laptop cũ được nhận từ chương trình "Được học" thuộc dự án Nuôi em. "Em hiểu rằng, con đường học tập, thoát nghèo của các em nhỏ vùng cao vô cùng khó khăn. Em muốn qua câu chuyện của mình sẽ góp phần nhỏ nhoi làm động lực cho các em, các bạn vượt qua nghịch cảnh có niềm tin, cố gắng sẽ chiến thắng.

Nói về ước mơ sắp tới, Quỳnh Anh cho biết: "Em sẽ theo học chuyên ngành Quản trị marketing của Trường Đại học Anh Quốc Việt Nam. Đây là một ngành học thu hút nhiều bạn trẻ khi đăng ký tuyển sinh vào đại học bởi tính chất năng động. Ngành học này giúp em học hỏi và khám phá được nhiều điều. Dù chặng đường phía trước còn nhiều khó khăn nhưng em tin đi rồi sẽ đến và làm động lực với lời trong bài hát *Đường đến ngày vinh quang*: "Chặng đường nào trải bước trên hoa hồng, bàn chân cũng thấm đau vì những mũi gai… Đường vinh quang đi qua muôn ngàn sóng gió. Ngày đó, ngày đó sẽ không xa xôi và chúng ta là người chiến thắng, đường đến những ngày vinh quang không còn xa".■

Báo *Văn Hóa* trao nhà tình thương cho hộ nghèo tại Quảng Ngãi

Báo *Văn Hóa* vừa phối hợp cùng UBND xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh (Quảng Ngãi) trao nhà tình thương cho bà Trương Thị Hương là hộ nghèo, khó khăn về nhà ở. Gia đình bà Trương Thị Hương ở thôn Đông Hòa, xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh thuộc hộ nghèo, có hoàn cảnh khó khăn về nhà ở. Gia đình làm nông, có 3 người con, trong đó đứa con lớn đang học đại học, một con nhỏ 1 tuổi và một người con bị bệnh nên gia đình càng thêm khó khăn, thời gian qua cả gia đình chị Thương phải sống trong căn nhà xuống cấp.

Ngôi nhà cấp 4, diện tích 70m2 với tổng kinh phí xây dựng khoảng 100 triệu đồng. Trong đó, Báo *Văn Hóa* vận động Công ty Ngọc Việt hỗ trợ 50 triệu đồng; Quỹ vì người nghèo của Ủy ban MTTQ xã Tịnh Giang hỗ trợ 10 triệu đồng. Số tiền còn lại gia đình bà con dòng họ hỗ trợ. Bà Hương xúc động bày tỏ: "Gia đình tôi rất cám ơn sự quan tâm của Báo *Văn Hóa*, cấp ủy, chính quyền, đoàn thể và bà con trong xóm, đã giúp tui có ngôi nhà khang trang như thế này. Có được nhà mới, sẽ giúp gia đình tui ổn định cuộc sống". Đây là hoạt động có ý nghĩa thiết thực nhằm giúp đỡ gia đình có hoàn cảnh khó khăn ổn định về chỗ ở, yên tâm lao động sản xuất, tạo điều kiện cho gia đình ổn định cuộc sống.

Dịp này, Báo *Văn Hóa*, chính quyền địa phương cũng trao tặng các vật dụng thiết yếu trong gia đình và phần quà chung vui cùng gia đình bà Hương. **N.Đ**

Báo *Văn Hóa* phối hợp UBND xã Tịnh Giang trao nhà tình thương cho gia đình bà Hương

FESTIVAL NGHỆ THUẬT QUỐC TẾ HUẾ 2024:

Sẽ là những "bữa tiệc" văn hóa đa sắc màu

SƠN THÙY

Tuần lễ Festival nghệ thuật quốc tế Huế 2024 với chủ đề "Di sản văn hóa với hội nhập và phát triển" hứa hẹn sẽ mang lại những bữa tiệc văn hóa đặc sắc đến cộng đồng và du khách. Qua đó, mở ra nhiều cơ hội và động lực cho tỉnh Thừa Thiên Huế tiếp tục khai thác, phát huy các giá trị văn hóa để phát triển kinh tế - xã hội địa phương.

Tuần lễ Festival nghệ thuật quốc tế Huế 2024 sẽ diễn ra từ ngày 7-12.6, với không gian biểu diễn chính ở khu di sản Hoàng cung Huế và các không gian cộng đồng ở ven hai bờ sông Hương và các tuyến đường trung tâm thành phố Huế.

Chương trình khai mạc Tuần lễ Festival nghệ thuật quốc tế Huế 2024 sẽ được tổ chức ở không gian trước sân điện Kiến Trung thay vì trước Ngọ Môn như các kỳ trước đó

Nhiều chương trình nghệ thuật ở khu di sản Hoàng cung Huế

Theo Ban tổ chức Festival Huế 2024, đến nay đã có 12 đoàn nghệ thuật quốc tế của 7 quốc gia trên thế giới đăng ký tham gia biểu diễn tại Tuần lễ. Trong đó, nước Pháp sẽ có chương trình nghệ thuật đặc sắc đó là: Chương trình ánh sáng "Huế by light - The experience" tại không gian di tích Thái Bình Lâu và vườn Thiệu Phương (bên trong khu di sản Hoàng cung Huế); triển lãm ảnh nghệ thuật "Đường đến Olympique Paris 2024"; chương trình biểu diễn của nghệ sĩ múa đương đại Xuân Lê; nhóm nhảy Hip Hop đến từ thành phố Cergy. Đại sứ quán Bỉ sẽ mang đoàn trình diễn Cà kheo nổi tiếng trở lại Huế, cùng với đó Phái đoàn Wallonie - Bruxelles của Bỉ cũng sẽ cử đến với Festival Huế nhóm nhảy đương đại Double Impro Cie. Đất nước xứ sở "bò tót" Tây Ban Nha cũng góp phần thêm cho bữa tiệc văn hóa tại Huế với nhóm vũ nhạc Flamenco HISPANO. Trong khi đó, Canada sẽ có nghệ sĩ piano Steve Barakatt…

Tuần lễ Festival nghệ thuật quốc tế Huế 2024 cũng sẽ là nơi "hội tụ" những chương trình nghệ thuật truyền thống đặc sắc của các đoàn nghệ thuật quốc gia châu Á như: Đoàn Vũ kịch Chiết Giang (Trung Quốc); Đoàn nghệ thuật Múa trống Kobugakudan URAKAJI của thành phố Okinawa (Nhật Bản); Đoàn nghệ thuật dân gian Sae nyuk; Hiệp hội Văn hóa và Nghệ thuật Hàn Quốc - Chi hội Yangpyeong (Hàn Quốc)… Ngoài ra, nhiều đoàn nghệ thuật ở các vùng, miền trong nước cũng sẽ góp phần làm "hương vị" của các bữa tiệc văn hóa tại Tuần lễ Festival nghệ thuật quốc tế Huế 2024 thêm phong phú, đa dạng, đa sắc màu.

Ông Hoàng Việt Trung, Phó Ban tổ chức Festival Huế 2024 thông tin, khác với các kỳ trước, các chương trình "đinh" của Tuần lễ Festival Huế lần này sẽ được tổ chức ở bên trong khu di sản Hoàng cung Huế. Trong đó, chương trình khai mạc, bế mạc và đêm nhạc Trịnh Công Sơn sẽ được dàn dựng sân khấu ở phía trước khuôn viên điện Kiến Trung - một công trình di tích có giá trị kiến trúc, mỹ thuật và ý nghĩa lịch sử vừa hoàn thành trùng tu. Cũng trong các chương trình này, ngoài những tiết mục trình diễn đặc sắc của các nghệ sĩ và đoàn nghệ thuật, Ban tổ chức cũng sẽ lồng ghép nghệ thuật trình diễn ánh sáng 3D Mapping, quảng bá di sản kiến trúc độc đáo của Cố đô Huế.

Chương trình khai mạc Tuần lễ Festival nghệ thuật quốc tế Huế 2024 sẽ do Bộ VHTTDL bảo trợ, có ê kíp thực hiện nội dung với các tiết mục, ca khúc của các nghệ sĩ Việt Nam và quốc tế cùng biểu diễn. Chương trình nghệ thuật khai mạc sẽ là sự tổng hoà, quy tụ những giá trị truyền thống, nghệ thuật đương đại mang hơi thở cuộc sống của Huế và nhiều vùng miền di sản văn hóa đặc sắc của Việt Nam cùng các quốc gia trên thế giới. Tiếp đó, chương trình âm nhạc "Đối thoại Trịnh Công Sơn - Gửi chút gì rất Huế" do gia đình cố nhạc sĩ phối hợp với Ban tổ chức Festival Huế 2024 thực hiện cũng sẽ có nhiều điểm mới.

Quảng bá điểm đến thân thiện

Theo đại diện Ban tổ chức Festival Huế 2024, hai chương trình nghệ thuật khai mạc và âm nhạc Trịnh Công Sơn, ngoài khách mời của tỉnh và Ban tổ chức, còn lại là bán vé chứ không phát hành vé miễn phí như những năm trước. Việc bán vé được xem xét kỹ lưỡng và song song đó là nâng cao chất lượng các chương trình nghệ thuật.

Theo Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế cho biết, trong dịp Tuần lễ Festival nghệ thuật quốc tế Huế 2024 này, Trung tâm sẽ tổ chức thêm các chương trình dạ tiệc ở cung Trường Sanh (phía Tây Bắc của Hoàng thành Huế). Qua đó, giới thiệu đến cộng đồng du khách những giá trị văn hóa và giá trị ẩm thực Huế; đồng thời góp phần quảng bá sản phẩm du lịch mới của Huế. Sau sự kiện, Trung tâm sẽ kết nối với các đơn vị lữ hành để xây dựng tour và đón khách để khai thác hiệu quả.

Ngoài các không gian nghệ thuật ở khu di sản Huế, cũng sẽ có các sân khấu cộng đồng ven sông Hương để kết nối với những du khách ở các lứa tuổi khác nhau, như sân khấu ở Bia Quốc học, ở công viên Tứ Tượng, công viên 3/2… Cùng với đó, chương trình Lễ hội đường phố "Sắc màu văn hóa" qua các tuyến đường phố ở trung tâm TP Huế cũng sẽ là điểm nhấn để phục vụ nhân dân và du khách.

Trong tuần lễ này, còn có nhiều hoạt động trưng bày triển lãm tại các bảo tàng, không gian trưng bày trên địa bàn TP Huế và nhiều hoạt động văn hóa du lịch tại vùng ven như: Hương xưa làng cổ Phước Tích (huyện Phong Điền); Chợ quê cầu ngói Thanh Toàn (thị xã Hương Thủy); Ngày hội "Sóng nước Tam Giang" (huyện Quảng Điền)…

"Tuần lễ Festival nghệ thuật quốc tế Huế 2024 không chỉ giới thiệu các chương trình văn hóa, nghệ thuật đặc sắc được trình diễn mà còn quảng bá, giới thiệu những giá trị văn hóa nổi bật của vùng đất Thuận Hóa - Phú Xuân - Huế. Tiếp tục đẩy mạnh xây dựng và phát triển Thừa Thiên Huế trên nền tảng bảo tồn, phát huy giá trị di sản Cố đô và bản sắc văn hóa Huế", ông Hoàng Việt Trung nhấn mạnh. ■

Đa dạng tour hè

Nắm bắt xu hướng du lịch của du khách có nhiều thay đổi, các doanh nghiệp du lịch và dịch vụ đã thiết kế và tung ra thị trường bộ sản phẩm tour hè đa dạng, phù hợp nhu cầu của từng khách hàng cùng chính sách khuyến mãi hấp dẫn để kích cầu du lịch.

Đại diện Vietravel cho biết, nằm trong kế hoạch phát triển các sản phẩm du lịch đặc thù, bộ sản phẩm du lịch hè năm nay của Vietravel được làm mới về mặt trải nghiệm, ưu tiên hướng đến nhu cầu đa dạng của nhiều nhóm khách hàng với các tuyến tour chất lượng. Trong đó, có bộ sản phẩm dành cho thiếu nhi với những điểm đến vui chơi, giải trí kết hợp giáo dục và trải nghiệm để tăng thêm sự gắn kết giữa các thành viên trong gia đình. Bên cạnh đó còn có sản phẩm phục vụ du khách có nhu cầu đi du lịch một mình (Solo Travel) để chữa lành tâm hồn, gặp gỡ, kết giao với những người bạn mới.

Bên cạnh yếu tố chất lượng, các doanh nghiệp cũng tung ra hàng loạt chương trình khuyến mãi hấp dẫn. Điển hình như Lữ hành Saigontourist cung ứng 360 tour du lịch trong và ngoài nước cùng với chính sách ưu đãi hấp dẫn như giảm đến 50% thị trường chùm tour du lịch trong nước khởi hành từ TP.HCM, tặng tour cho trẻ em dưới 11 tuổi, giảm đến 30 triệu áp dụng cho tour nước ngoài…

Theo kết quả khảo sát thị trường của một số doanh nghiệp du lịch, xu hướng du lịch trong năm 2024 đang có nhiều sự thay đổi đầy mới mẻ. Theo đó, các địa điểm có biển như Quảng Ninh, Đà Nẵng, Quy Nhơn, Nha Trang, Phan Thiết, Phú Quốc… hoặc các nước thuộc khu vực châu Á như Thái Lan, Singapore, Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản… là những điểm đến yêu thích của nhiều du khách Việt Nam. Ngoài ra, khu vực châu Âu - Úc - Mỹ - Phi cũng đang thu hút tín đồ đam mê du lịch khám phá, nghỉ dưỡng trên các siêu du thuyền hạng sang.

HOÀNG HẢI

Sản phẩm tour hè đa dạng nhằm đáp ứng nhu cầu của du khách

Lễ cầu mưa của dân tộc Lô Lô

● **Bài, ảnh: QUẢNG XƯƠNG**

Trong những hoạt động văn hóa, tín ngưỡng của đồng bào dân tộc Lô Lô đen ở xóm Khuổi Khon, xã Kim Cúc, huyện Bảo Lạc (Cao Bằng) có nghi lễ cầu mưa. Lễ cầu mưa (lễ cúng thần rừng) tiếng Lô Lô gọi là Mề Pi. Đây là một trong những nghi lễ quan trọng gắn với phong tục, tập quán, lao động, sản xuất được người dân lưu giữ và bảo tồn từ đời này qua đời khác.

Lễ cầu mưa là ngày hội linh thiêng, ngày hội lớn của dân làng với rất nhiều nghi thức cấm kỵ nhưng mọi người đều phải tuân thủ. Nghi lễ được tổ chức và hành lễ theo các nghi thức bởi một thầy cúng chính, một thầy cúng phụ và một đội phục vụ nghi lễ cùng sự tham gia đông đủ của bà con.

Đồng bào Lô Lô tổ chức nghi lễ cầu mưa vào dịp tháng 3 âm lịch hằng năm, không quy định là ngày đầu tháng hay cuối tháng mà phụ thuộc vào sự sắp xếp thời gian của thầy mo chính trong bản. Điều đặc biệt theo quan niệm của đồng bào nơi đây, ngày được chọn diễn ra nghi lễ bắt buộc phải là ngày "con rồng". Theo họ, phải làm vào ngày này thì thần rừng mới cho mưa để phù hộ dân làng mùa màng tươi tốt.

Những lễ vật thờ cúng trong nghi lễ gồm 1 con bò, 1 con chó, 1 con gà, và 1 mâm xôi. Những lễ vật này được tất cả các hộ gia đình trong xóm cùng nhau đóng góp theo hương ước để mua sắm và chuẩn bị. Sau khi thầy mo chính đã chọn được ngày để hành lễ, trưởng xóm sẽ cử những người trong bản chuẩn bị sẵn các lễ vật. Các thanh niên sẽ đến khu rừng thiêng để quét dọn và chuẩn bị mọi vật dụng cần thiết cho việc thực hiện nghi lễ.

Từ xa xưa, với người Lô Lô đen ở tỉnh Cao Bằng, mỗi xóm làng đều có một khu rừng riêng của mình. Đây là khu vực rừng thiêng nơi sinh sống của các vị thần linh để bảo vệ và phù hộ cho làng bản. Vì vậy, theo quy định người dân trong xóm phải cùng nhau bảo vệ, giữ gìn vệ sinh và không ai được chặt phá cây. Đặc biệt với những gia đình đang có người ở cữ thì tuyệt đối không được đi vào khu rừng này.

Khi đến ngày hành lễ, những người được chọn cho lễ cầu mưa sẽ đến cùng ăn sáng tại nhà thầy mo chính. Trước khi đến, làng đã chuẩn bị sẵn các con vật làm lễ gồm: Bò, gà, chó, lợn, một mâm xôi, 5 cái chén, 5 đôi đũa, một bát gạo và kèm một chút lễ cảm ơn thầy kẹp trong giấy đỏ được sắp sẵn trên mâm vuông bằng gỗ hoặc cây trúc. Khi đến giờ ra cửa, từ nhà thầy mo, đoàn sẽ di chuyển đến rừng thiêng để thực hiện nghi lễ theo trình tự: Con bò được dắt đi trước, tiếp đến là các đồ lễ cùng dân làng đi sau.

Khi đến khu rừng thiêng, lúc này mọi người sẽ cùng nhau sắp xếp đồ để làm lễ, mâm đồ lễ và các con vật được đặt theo trình tự từ phải qua trái. Đầu tiên là mâm đồ cúng, tiếp đến là bò, lợn, chó và gà được đặt ở phía ngoài cùng. Khi đã sắp xếp xong đồ lễ, thầy mo chính sẽ có lời báo cáo đến thần linh. Sau đó, 2 thầy mo sẽ thực hiện cúng một lần trước khi mổ những con vật làm lễ. Tiếp theo, các thầy mo sẽ thực hiện nghi thức cúng tươi một lần nữa cũng mang ý nghĩa như lần trước, lần lượt để dâng thần linh và các loại ma trong rừng. Phần thịt còn lại cùng các con vật khác sẽ được dân làng cùng nhau đem ra chế biến làm thực phẩm cho bữa ăn tại rừng.

Sau khi thực hiện các nghi lễ, người Lô Lô đen cùng ăn uống và giao lưu trò chuyện

Thầy mo làm lễ cúng

Khi đã luộc chín phần thịt làm lễ, thịt sẽ được chặt nhỏ đặt ra các mâm xung quanh cùng với mâm thầy cúng. Lúc này, mỗi một hộ gia đình là người Lô Lô sẽ cử một thành viên để ăn trước cùng thầy (ăn cùng thần linh). Khi thủ tục ăn cùng thần linh xong, thầy mo chính rời khỏi vị trí ngồi của mình đến các mâm cỗ đã được chuẩn bị sẵn cho bữa tiệc. Các mâm cỗ được chuẩn bị theo số lượng mỗi gia đình 1 mâm. Ngoại trừ mâm của thầy cúng và đội hát lễ phải ngồi riêng, thì các thành viên khác trong xóm sẽ ăn uống giao lưu vui vẻ với nhau cùng những vị khách mời. Khi đã ăn uống xong, những người dân trong xóm sẽ cùng nhau xếp thành vòng tròn và múa những điệu múa trống đồng truyền thống của dân tộc mình.

Sau khi dân làng đã vui vẻ ăn uống bên nhau hát múa những làn điệu dân ca và những điệu múa trống đồng truyền thống, mọi người sẽ cùng nhau thu dọn vệ sinh khu rừng và tạm biệt nhau trở lại cuộc sống thường ngày. Họ tin rằng sau lễ cầu mưa, sẽ có một năm mưa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt. ■

Rộn ràng Lễ hội Panh Kom San Srok của đồng bào Khmer

● **Bài, ảnh: PHƯƠNG NGHI**

Lễ Panh Kom San Srok (lễ cầu an) của đồng bào dân tộc Khmer, được diễn ra vào những ngày sau Tết cổ truyền Chôl Chnăm Thmây, tức vào khoảng cuối tháng 3, đầu tháng 4 âm lịch. Tuy không phải là ngày lễ lớn nhưng lễ cầu an đã thể hiện được nét văn hóa đặc sắc của đồng bào dân tộc Khmer.

Hằng năm, đồng bào Khmer tổ chức lễ Panh Kom San Srok, một loại hình tín ngưỡng dân gian đặc sắc mang nhiều giá trị văn hóa truyền thống của người Khmer. Ông Sơn Sương, A cha chùa Phnor Kom Pôt, xã Tham Đôn, huyện Mỹ Xuyên (Sóc Trăng) cho biết: "Tín ngưỡng dân gian lễ Panh Kom San Srok không thể thiếu trong đời sống văn hóa tinh thần, tâm linh, mang nhiều giá trị văn hóa truyền thống của người Khmer, thể hiện niềm tin của con người vào thiên nhiên, thể hiện tính cộng đồng cao là yếu tố liên kết, tập hợp cư dân trong phum sóc".

Lễ Panh Kom San Srok là dịp để người dân phum sóc gặp gỡ, thăm hỏi sức khỏe, trao đổi kinh nghiệm sản xuất và đóng góp an sinh xã hội ở địa phương

Lễ Panh Kom San Srok thường được tổ chức trong hai ngày đêm, bao gồm các nghi thức như thỉnh các vị sư đi sớt bát theo từng hộ gia đình để cầu siêu, cầu an cho gia đình được mạnh khỏe, hạnh phúc; thỉnh chư thiên, mời các vị sư đọc kinh cầu an, để tế các vị thần bảo vệ đất đai và làm lễ gọi hồn lúa để cầu cho mùa màng được bội thu; cuối cùng là nghi thức thả đèn gió để mong ước nhiều điều may mắn, suôn sẻ, an vui đến mọi nhà...

Để chuẩn bị cho ngày lễ Panh Kom San Srok ở phum sóc, vào ngày cuối cùng của Tết cổ truyền Chôl Chnăm Thmây, những người uy tín trong phum sóc ngồi lại chọn ngày tốt và thông báo cho mọi người biết thời gian và địa điểm tổ chức lễ cầu an. Ông Lâm Chi ở ấp Cà Săng, xã Vĩnh Châu, thị xã Vĩnh Châu (Sóc Trăng) là người có uy tín trong đồng bào Khmer cho biết: "Trước ngày lễ, Ban tổ chức họp bàn cách tổ chức như chi phí bao nhiêu rồi phân công người đi vận động người dân đóng góp. Thanh niên trong phum sóc thì tập trung lại chặt cây dựng rạp ngoài đồng ruộng để làm nơi tổ chức, còn các hương thân phụ lão thì lo việc tâm linh như chuẩn bị bàn thờ phật, nơi dành riêng cho các sư, nơi biểu diễn văn nghệ và các trò chơi dân gian giải trí, đồng thời chuẩn bị hoa đăng, nhang đèn để phục vụ ngày hội...".

Ngoài ra, trong dịp lễ mời đoàn nghệ thuật Khmer đến biểu diễn góp vui, làm cho ngày lễ thêm phần rộn ràng cùng các trò chơi dân gian giải trí mang đậm nét văn hóa của dân tộc Khmer trong phum sóc. Những năm gần đây, lễ Panh Kom San Srok của đồng bào dân tộc Khmer đã được lược bớt những nghi thức rườm rà, tốn kém nhưng vẫn giữ được nét truyền thống của đồng bào Khmer. ■

Công tác truyền thông cần được "phủ sóng" rộng hơn

ĐÌNH TOÁN

Phát biểu tại cuộc họp BTC Giải báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Hai, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy, Trưởng BTC giải nhấn mạnh: Công tác truyền thông cho giải lần này cần được đẩy mạnh nhằm thu hút các cơ quan báo chí, phóng viên, nhà báo dự giải, nhất là đội ngũ những người làm báo ở các địa phương. Qua đó góp phần lan tỏa những đóng góp của ngành VHTTDL đối với sự phát triển của đất nước.

Đồng chủ trì cuộc họp có Phó Chủ tịch Thường trực Hội Nhà báo Việt Nam Nguyễn Đức Lợi, đồng Trưởng BTC giải. Cùng dự có đại diện Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ TTTT, Hội Nhà báo Việt Nam; các Cục, Vụ, đơn vị chức năng thuộc Bộ VHTTDL.

Mong muốn nhận được sự ủng hộ của các cơ quan báo chí

Phát biểu tại cuộc họp, Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ, Phó Trưởng BTC giải cho biết, phát huy thành công của mùa giải đầu tiên, Giải báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Hai sẽ có nhiều đổi mới, tạo điều kiện để thu hút nhiều hơn các tác phẩm của các tác giả, nhóm tác giả tham dự.

"Ở mùa giải đầu tiên, số lượng tác phẩm gửi về lớn đã cho thấy những dấu ấn, đóng góp của ngành VHTTDL là nguồn cảm hứng để các nhà báo thể hiện thành những tác phẩm chất lượng, đa sắc. BTC rất mong các cơ quan báo chí, phóng viên, nhà báo tiếp tục ủng hộ mùa giải lần này", ông Nguyễn Anh Vũ nhấn mạnh. Trình bày dự thảo thể lệ của giải lần này, Phó Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Phan Thanh Nam, thành viên BTC giải cho biết, giải nhằm ghi nhận, tôn vinh những đóng góp xuất sắc của tập thể, cá nhân đội ngũ những người làm báo đối với sự nghiệp phát triển VHTTDL và gia đình. Thông qua giải nhằm thông tin, giới thiệu những kết quả, thành tựu của công tác VHTTDL, gia đình. Đồng thời, phát hiện những tấm gương điển hình tiên tiến trong ngành VHTTDL; cổ vũ, động viên cán bộ, nhân viên trong toàn ngành chung sức, đồng lòng, tiếp tục cống hiến nhiều hơn nữa cho sự nghiệp phát triển VHTTDL. Đồng thời, tạo điều kiện để các nhà báo được trao đổi kinh nghiệm chuyên môn, nghiệp vụ, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động thông tin, báo chí đối với lĩnh vực VHTTDL.

Ông Phan Thanh Nam cho biết thêm, giải được tuyển chọn và trao cho các tác giả hoặc nhóm tác giả, tác phẩm báo chí xuất sắc, phản ánh về người thật, việc thật (không hư cấu), có tính phát hiện, phản ánh chính xác, kịp thời về những tập thể, cá nhân, hành động tích cực, điển hình tiên tiến; phê phán những thói hư, tật xấu trong xã hội… Trong đó, nội dung các tác phẩm tập trung vào việc triển khai văn kiện Đại hội XIII của Đảng đi vào cuộc sống và hiện thực hóa các Chỉ thị, Nghị quyết của Trung ương, cấp ủy các cấp; vai trò, tầm quan trọng của văn hóa đối với sự nghiệp phát triển kinh tế, xã hội của đất nước; thực trạng về cơ chế, chính sách trong lĩnh vực VHTTDL, gia đình và giải pháp hoàn thiện; công tác xây dựng, hoàn thiện thể chế, cơ chế, chính sách theo hướng kiến tạo, khơi thông nguồn lực phát triển VHTTDL; những mô hình mới, cách làm hay, gương tập thể, cá nhân tiêu biểu trong thực hiện các chủ trương, đường lối về phát triển văn hóa, con người…

Ông Nam cũng lưu ý, các tác phẩm báo chí xét giải là bài phản ánh, phóng sự, điều tra, bút ký, chương trình tọa đàm (trừ chương trình phát thanh và truyền hình trực tiếp) thuộc các loại hình báo in, báo điện tử, phát thanh, báo hình, báo ảnh. Mỗi tác giả hoặc nhóm tác giả tham dự giải với tối đa không quá 5 tác phẩm. Mỗi tác phẩm báo chí được đăng, phát không quá 5 kỳ. BTC không xét loạt bài ghép từ những bài độc lập của các tác giả đứng tên riêng lẻ ở các thời điểm đăng tải khác nhau, không có tên loạt bài.

Tác phẩm dự giải phải bảo đảm tính chân thực, chính xác, khách quan. Nội dung tác phẩm phải nêu được những vấn đề về VHTTDL, gia đình đang được dư luận xã hội quan tâm; có tính phát hiện, tổng kết hoặc hướng dẫn có tính thuyết phục và hiệu quả xã hội cao; phương pháp thể hiện hấp dẫn, sáng tạo. Đặc biệt, tác phẩm phải có tác động tích cực phục vụ công tác đổi mới, phát triển sự nghiệp VHTTDL và gia đình.

Việt Nam cho rằng, công tác truyền thông cho giải thưởng cần được triển khai sớm, thường xuyên nhằm thu hút nhiều hơn sự tham gia của các cơ quan báo chí ở các địa phương. Bên cạnh đó, cần có phương án thu hút thêm các tác giả là người nước ngoài tham dự giải. Trong thời gian qua, nhiều tác giả, nhóm tác giả người nước ngoài đã có đóng góp tích cực vào công tác tuyên truyền về lĩnh vực VHTTDL của Việt Nam.

Ông Trần Thái Sơn, Giám

Toàn cảnh buổi làm việc

"Đây cũng là dịp để toàn ngành được lắng nghe những ý kiến đóng góp, từ đó đưa ra những giải pháp cụ thể thúc đẩy phát triển các lĩnh vực VHTTDL và gia đình. Bên cạnh phát huy những kết quả tích cực của mùa giải đầu tiên, ở lần thứ hai tổ chức cần có giải pháp khắc phục một số bất cập.

Trong đó, mặc dù số lượng tác phẩm tham dự giải lần thứ nhất lớn nhưng chưa có sự cân đối giữa các loại hình báo chí, lĩnh vực. Ngoài ra, chưa có sự cân đối giữa số lượng các cơ quan báo chí Trung ương và địa phương tham dự..."

(Thứ trưởng TRỊNH THỊ THỦY)

Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ, Phó Trưởng BTC giải cho biết, giải năm nay sẽ có một số đổi mới

Công tác tổ chức ngày càng chuyên nghiệp

Góp ý về công tác tổ chức mùa giải lần này, bà Đỗ Thị Thu Hằng, Trưởng ban Nghiệp vụ Hội Nhà báo

đốc Cổng thông tin điện tử (Hội Nhà báo Việt Nam) chia sẻ, dự thảo thể lệ giải đã được BTC nghiên cứu, sửa đổi nhằm tạo điều kiện cho các cơ quan báo chí, phóng viên, nhà báo tham dự giải. VHTTDL và gia đình là những lĩnh vực rộng, nhiều đề tài khai thác. Cùng với việc có những thay đổi về thể lệ theo hướng ngày càng khoa học, chuyên nghiệp, hy vọng giải sẽ nhận được nhiều tác phẩm chất lượng để chấm chọn và trao giải.

Kết luận tại buổi làm việc, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy nhấn mạnh, Giải báo chí "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Hai được tổ chức nhằm tiếp tục lan tỏa những dấu ấn, đóng góp của ngành VHTTDL trong đời sống kinh tế, xã hội của đất nước. Đây cũng là dịp để toàn ngành được lắng nghe những ý kiến đóng góp, từ đó đưa ra những giải pháp cụ thể thúc đẩy phát triển các lĩnh vực VHTTDL và gia đình. Bên cạnh phát huy những kết quả tích cực của mùa giải đầu tiên, ở lần thứ hai tổ chức, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy đề nghị cần có giải pháp khắc phục một số bất cập. Trong đó, Thứ trưởng cho rằng mặc dù số lượng tác phẩm tham dự giải lần thứ nhất lớn nhưng chưa có sự cân đối giữa các loại hình báo chí, lĩnh vực. Ngoài ra, chưa có sự cân đối giữa số lượng các cơ quan báo chí Trung ương và địa phương tham dự. Số lượng đài phát thanh truyền hình địa phương tham gia giải chưa nhiều. Do đó, Thứ trưởng yêu cầu công tác truyền thông cần được tăng cường, thực hiện thường xuyên.

Trong quá trình tổ chức, Thứ trưởng đề nghị các thành viên trong BTC cần phát huy tinh thần trách nhiệm, khẩn trương, đảm bảo các công việc diễn ra theo đúng tiến độ để giải thưởng "về đích" và đạt yêu cầu đề ra. Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cũng mong muốn Hội Nhà báo Việt Nam hỗ trợ Bộ VHTTDL trong công tác chuyên môn, đảm bảo việc chấm chọn tác phẩm diễn ra theo đúng thể lệ được ban hành. Thứ trưởng giao Báo *Văn Hóa* phối hợp chặt chẽ với Hội Nhà báo Việt Nam trong công tác chuyên môn cũng như tuyên truyền, tạo hiệu ứng lan tỏa cho giải.■

Khám phá "huyền thoại trong lòng đất" ở Vịnh Mốc

● **Bài, ảnh: ANH KIỆT - SƠN THÙY**

Di tích quốc gia đặc biệt Địa đạo Vịnh Mốc (xã Kim Thạch, huyện Vĩnh Linh, Quảng Trị) là điểm đến thu hút khách tham quan, tìm hiểu về lịch sử của quân dân Quảng Trị trong những năm tháng chống Mỹ cứu nước. Công trình là một "tác phẩm" kỳ vỹ dưới lòng đất, giúp cho người dân sinh sống và chiến đấu kiên cường…

Những ngày hè nắng oi ả nhưng nhiều đoàn khách tham quan vẫn chọn điểm đến Địa đạo Vịnh Mốc để tham quan, tìm hiểu. Ông Phan Trường Định, Trưởng ban Quản lý di tích lịch sử Địa đạo Vịnh Mốc cho biết, hằng năm khu di tích đón khoảng 60.000 - 70.000 người đến tham quan, chiêm ngưỡng "huyền thoại trong lòng đất". Trong đó, nhiều trường học đã tổ chức các chương trình để học sinh, sinh viên đến tham quan học tập; nhiều đoàn cựu chiến binh cũng trải nghiệm di tích trong hành trình về nguồn… Đặc biệt, nhiều khách quốc tế cũng rất ấn tượng khi tham quan và tìm hiểu những giá trị lịch sử của di tích Địa đạo Vịnh Mốc và hệ thống làng hầm Vĩnh Linh.

Địa đạo Vịnh Mốc là di tích tiêu biểu nhất trong "Địa đạo Vịnh Mốc và Hệ thống làng hầm Vĩnh Linh" đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận là di tích quốc gia đặc biệt từ năm 2014. Địa đạo Vịnh Mốc như một làng quê thu nhỏ được người dân địa phương kiến tạo bằng cuốc xẻng thủ công và sức người ngay dưới lòng đất. Dưới con đường hầm sâu hun hút, những căn hộ gia đình, nhà hộ sinh, nhà tắm, giếng nước, hội trường, hầm vũ khí… được xây dựng kỳ công, phục vụ cho cuộc sống người dân nơi đây trong chiến tranh chống Mỹ. Địa đạo Vịnh Mốc có chiều dài đường hầm 1.060m, chưa bao gồm các ngách, căn hộ...; chiều cao đường hầm từ 1,7m - 1,8m; có 13 cửa ra vào. Địa đạo này được chia thành 3 tầng, tầng sâu nhất cách mặt đất từ 20-23m. Dọc hai bên đường hầm, người xưa đã cho khoét sâu vào bên trong vách, tạo ra các ngách nhỏ (căn hộ gia đình) có thể đủ chỗ sinh hoạt cho 2 đến 4 người. Ngoài ra, trong đường hầm còn có hội trường với sức chứa từ 50-60 người, dùng để làm nơi hội họp, biểu diễn văn nghệ; có nhà hộ sinh, giếng nước, nhà vệ sinh, trạm xá, bếp nấu ăn… Trong thời gian chiến tranh, đã có 17 đứa trẻ ra đời trong địa đạo Vịnh Mốc.

Du khách đến tham quan di tích Địa đạo Vịnh Mốc, xã Kim Thạch, huyện Vĩnh Linh, tỉnh Quảng Trị

Nhớ lại những ngày tháng cùng bà con đào hầm, ông Hồ Văn Triêm, 88 tuổi, hiện sống tại làng Vịnh Mốc, kể: Hồi đó, anh em tui đào không có máy móc, không có la bàn, chỉ có khối óc sáng tạo và sự quyết tâm. Càng đào vào sâu bên trong thì càng tối, chỉ có một người đào, một người cầm đuốc để chiếu sáng, còn hai phụ nữ khác xúc đất gánh ra bên ngoài. Có khi đang đào mà bom Mỹ oanh tạc, ném xuống làm sập cửa hầm, kíp đào phải di chuyển ra phía cửa hầm khác rồi đợi qua "mưa bom" để khắc phục thông lại cửa hầm bị sập. "Anh em chia nhau ra đào từ nhiều mũi khác nhau, đến khi gần giao nhau là phải chú ý đến tiếng động mà điều chỉnh hướng đào cho phù hợp để thông hầm", ông Triêm nói. Theo ông Nguyễn Tri Phương, cũng là một trong những người đào địa đạo Vịnh Mốc, tất cả các mũi đào trong làng đều gặp khó khăn, khó nhất là ánh sáng bởi dầu hỏa chỉ có hạn. Anh em có khi dùng đuốc để bổ sung thêm với đèn dầu hỏa để đào. Mỗi lần đào hết ca, đưa mấy ngón tay vào mũi đều thấy đen sì do khói dầu bám vào. Thế nhưng với tinh thần bám đất bám làng, một tấc không đi một li không rời, nhân dân không nề hà đã cùng nhau đào địa đạo. Mỗi ngày các kíp thay phiên, đổi ca cho nhau để đào từ sáng đến gần 11 giờ đêm mới nghỉ.

Sau Hiệp định Genève 1954, tỉnh Quảng Trị bị chia cắt làm đôi từ vĩ tuyến 17 sông Bến Hải. Từ năm 1965, đế quốc Mỹ triển khai cuộc chiến tranh phá hoại miền Bắc Việt Nam bằng không lực, mảnh đất Vĩnh Linh ở phía Bắc sông Bến Hải trở thành "tuyến lửa" của cuộc chiến. Địa đạo Vịnh Mốc và hệ thống làng hầm Vĩnh Linh ra đời, là nơi người dân sinh sống và chiến đấu trong cảnh "mưa bom bão đạn". Ngoài địa đạo Vịnh Mốc, từ cuối năm 1965 đến đầu năm 1968, nhiều địa đạo, giao thông hào trên địa bàn huyện Vĩnh Linh cũng được đào. Theo thống kê, quân và dân Vĩnh Linh đã tham gia hơn 18.000 ngày công đào và vận chuyển hơn 6.000m^3 đất đá để tạo thành Địa đạo Vịnh Mốc kỳ vỹ như một làng quê dưới lòng đất. Với nhiều người dân ở Vịnh Mốc nói riêng và huyện Vĩnh Linh nói chung, những ngày tháng sinh sống ở dưới địa đạo là ký ức không thể nào quên.

Đến tham quan di tích Địa đạo Vịnh Mốc, sinh viên Trần Quốc Kiên (Đại học Giao thông vận tải) cho biết "được tìm hiểu và tham quan về di tích, em rất khâm phục tinh thần anh dũng, quyết tâm của ông cha ngày xưa. Dù giữa bom đạn chiến tranh nhưng đã đào ra những đường hầm kỳ vỹ như Vịnh Mốc để bảo vệ người dân, giữ gìn xóm làng". Di tích quốc gia đặc biệt Địa đạo Vịnh Mốc và hệ thống làng hầm Vĩnh Linh đã trở thành "địa chỉ đỏ" giáo dục truyền thống cách mạng cho thế hệ trẻ, tôn vinh sự hi sinh, cống hiến của các thế hệ đi trước trong cuộc kháng chiến bảo vệ Tổ quốc. ■

Tổ chức các hoạt động kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam 28.6 năm 2024

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định 1126/QĐ-BVHTTDL về việc tổ chức các hoạt động kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam 28.6 năm 2024 của Bộ VHTTDL. Kế hoạch nhằm nâng cao nhận thức của các ngành, các cấp và toàn xã hội về vị trí, vai trò của gia đình trong thời kỳ CNH-HĐH và hội nhập quốc tế. Thông qua các hoạt động nhằm tôn vinh giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của gia đình Việt Nam; tạo sự lan tỏa về các chuẩn mực, giá trị đạo đức, truyền thống tốt đẹp của gia đình Việt Nam góp phần nâng cao, làm chuyển biến trong nhận thức của đông đảo quần chúng nhân dân về vai trò, vị trí của gia đình, từ đó có hành động thiết thực xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc góp phần thực hiện có hiệu quả Chiến lược phát triển gia đình Việt Nam đến năm 2030.

Theo đó, Kế hoạch bao gồm các nội dung sau: Tổ chức treo băng rôn, pa-nô, phướn dọc tuyên truyền hưởng ứng Ngày Gia đình Việt Nam 28.6 năm 2024. Băng rôn với nội dung: "Kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam 28 tháng 6 năm 2024"; "Gia đình hạnh phúc - Quốc gia thịnh vượng". Phướn dọc với các nội dung: "Kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam 28 tháng 6 năm 2024"; "Gia đình hạnh phúc - Quốc gia thịnh vượng"; "Xây dựng nhân cách con người Việt Nam từ giáo dục đạo đức, lối sống trong gia đình"; "Gia đình là nơi nuôi dưỡng, trao truyền các giá trị văn hóa tốt đẹp"; "Đầu tư cho công tác gia đình là đầu tư cho phát triển bền vững"; "Phòng, chống bạo lực gia đình là trách nhiệm của toàn xã hội". Pano lớn với nội dung: "KỶ NIỆM NGÀY GIA ĐÌNH VIỆT NAM 28 THÁNG 6 NĂM 2024 "Chủ đề: Gia đình hạnh phúc - Quốc gia thịnh vượng".

Tổ chức tuyên truyền trên phương tiện truyền thông đại chúng với các nội dung: Lịch sử, ý nghĩa Ngày Gia đình Việt Nam 28.6; Tuyên truyền phổ biến chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về an sinh xã hội, xây dựng gia đình no ấm, tiến bộ, hạnh phúc; Lan tỏa, tôn vinh những giá trị nhân văn sâu sắc tốt đẹp về tình yêu thương, sự hiếu thuận, hòa hợp, tôn trọng, cần cù, sáng tạo, hướng con người đến những giá trị của chân, thiện, mỹ. Khẳng định vị trí, vai trò và tầm quan trọng của công tác gia đình đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

T.SƯƠNG

CHƯƠNG TRÌNH NGHỆ THUẬT *ĐIỆN BIÊN PHỦ - MỐC VÀNG LỊCH SỬ:*

Sống lại khoảnh khắc "Không đêm nào vui bằng đêm nay..."

● **HÀ PHƯƠNG - VŨ AN;**
ảnh: TRẦN HUẤN

Tri ân những anh hùng liệt sĩ đã làm nên Chiến thắng "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu", phát biểu tại chương trình nghệ thuật đặc biệt *Điện Biên Phủ - Mốc vàng lịch sử*, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng nhắc lại những dòng thơ xúc động nhà thơ Tố Hữu từng viết ngợi ca chiến thắng: *"Không đêm nào vui bằng đêm nay/Đêm lịch sử Điện Biên sáng rực/Trên đất nước, như Huân chương trên ngực/Dân tộc ta dân tộc anh hùng"...*

Thủ tướng Phạm Minh Chính; lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước và các đại biểu tham dự chương trình

Đêm 6.5 tại Quảng trường 7.5 (TP Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên), chương trình nghệ thuật *Điện Biên Phủ - Mốc vàng lịch sử* do Bộ VHTTDL và UBND tỉnh Điện Biên chủ trì tổ chức đã thực sự thăng hoa trên mảnh đất huyền thoại, chuyển tải một dòng chảy nghệ thuật hào hùng, sâu lắng, với hồi tưởng về những khoảnh khắc hùng tráng đã khắc sâu vào lịch sử dân tộc.

Mốc vàng lịch sử

Dự chương trình có Thủ tướng Phạm Minh Chính; nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước; Thường trực Ban Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tổ chức Trung ương, Trưởng ban Chỉ đạo Trung ương kỷ niệm các ngày lễ lớn và sự kiện quan trọng của đất nước trong 3 năm 2023-2025 Trương Thị Mai; Phó Chủ tịch Thường trực Quốc hội Trần Thanh Mẫn; Trưởng ban Nội chính Trung ương Phan Đình Trạc; Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, Đại tướng Phan Văn Giang; Bộ trưởng Bộ Công an, Đại tướng Tô Lâm... và lãnh đạo Ban, Bộ, ngành Trung ương và địa phương.

Phát biểu tại chương trình, Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, ngược dòng thời gian 70 mùa hoa ban về trước, ngày 7.5.1954, Chiến thắng Điện Biên Phủ "được ghi vào lịch sử dân tộc như một Bạch Đằng, một Chi Lăng hay một Đống Đa trong thế kỷ XX, đi vào lịch sử thế giới như một chiến công chói lọi - đột phá thành trì của hệ thống nô dịch thuộc địa của chủ nghĩa đế quốc". Chiến thắng đã khẳng định đường lối đúng đắn, sáng tạo của Đảng về văn hóa kháng chiến, văn hóa giữ nước để phát huy cao độ tinh thần yêu nước, đoàn kết, đồng tâm, đồng lòng, sẵn sàng hy sinh vì Tổ quốc của cả một dân tộc anh hùng. Văn hóa nghệ thuật có sứ mệnh bồi đắp quan điểm, nhận thức, tư tưởng, tình cảm, thẩm mỹ cho đông đảo các tầng lớp nhân dân. Bằng ngôn ngữ, hình tượng, cùng nhiều thủ pháp nghệ thuật độc đáo, đặc sắc, chương trình nghệ thuật *Điện Biên Phủ - Mốc vàng lịch sử* hướng đến sự kết nối giữa quá khứ, hiện tại và tương lai; khắc họa thời kỳ "toàn dân theo tiếng gọi của Đảng lên đường ra trận".

Đồng bào các dân tộc mang đồ tiếp tế đến chiến trường được tái hiện cùng giai điệu "Pỉ Noọng ơi"

Những đoàn xe đạp thồ vận chuyển vũ khí, lương thực cung cấp cho chiến dịch, khẳng định vai trò đóng góp thầm lặng của lực lượng thanh niên xung phong, dân công hỏa tuyến

Khán giả đã được đắm mình trong không khí nghệ thuật sâu lắng với các ca khúc, giai điệu sống mãi với thời gian. Ra đi từ *Làng tôi* để trở thành *Chiến sĩ Điện Biên*; *Qua miền Tây Bắc núi vút ngàn trùng xa. Suối sâu đèo cao bao khó khăn vượt qua. Bộ đội ta vâng lệnh Cha Già, về đây giải phóng quê nhà...* để làm nên khúc tráng ca của thế kỷ XX, làm nên Chiến thắng Điện Biên Phủ "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu", một mốc son chói lọi trong lịch sử dân tộc.

"70 năm sau ngày chiến thắng, Điện Biên nói riêng, Việt Nam nói chung đang vươn mình mạnh mẽ trên tất cả các lĩnh vực, trở thành biểu tượng của những giá trị nhân văn cao đẹp, lương tri và hòa bình thế giới", Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng khẳng định.

Tri ân những anh hùng liệt sĩ đã làm nên chiến thắng vĩ đại, Bộ trưởng nhắc lại những dòng thơ xúc động mà nhà thơ Tố Hữu đã từng viết để ngợi ca chiến thắng: *"Không đêm nào vui bằng đêm nay/Đêm lịch sử Điện Biên sáng rực/Trên đất nước, như Huân chương trên ngực/Dân tộc ta dân tộc anh hùng"...*

Cảm xúc mừng vui của 70 năm về trước đã được tái hiện bằng ngôn ngữ nghệ thuật vừa hào hùng, vừa sâu lắng. Đêm Điện Biên Phủ ngập tràn cảm xúc, trên khắp các con đường vang vọng những giai điệu, thanh âm hùng tráng của *Hò kéo pháo,*

Tiết mục văn nghệ với đại cảnh hoành tráng, khắc họa khối đại đoàn kết dân tộc

> ***Ngược dòng thời gian 70 mùa hoa ban về trước, ngày 7.5.1954, Chiến thắng Điện Biên Phủ được ghi vào lịch sử dân tộc như một Bạch Đằng, một Chi Lăng hay một Đống Đa trong thế kỷ XX, đi vào lịch sử thế giới như một chiến công chói lọi - đột phá thành trì của hệ thống nô dịch thuộc địa của chủ nghĩa đế quốc. Chiến thắng đã khẳng định đường lối đúng đắn, sáng tạo của Đảng về văn hóa kháng chiến, văn hóa giữ nước để phát huy cao độ tinh thần yêu nước, đoàn kết, đồng tâm, đồng lòng, sẵn sàng hy sinh vì Tổ quốc của cả một dân tộc anh hùng.***
>
> **(Bộ trưởng NGUYỄN VĂN HÙNG)**

Giải phóng Điện Biên, Qua miền Tây Bắc..., với hình ảnh, biểu tượng của Chiến công huyền thoại.

Vang âm Điện Biên Phủ

Trang vàng lịch sử lại một lần nữa tỏa sáng trên mảnh đất Điện Biên anh hùng. Chương trình nghệ thuật đặc biệt đã khơi dậy niềm tự hào dân tộc, đưa khán giả trở về những ký ức không thể nào quên. Sau tiết mục mở màn *Điện Biên Phủ - Rạng rỡ những mùa hoa* với đại cảnh hoành tráng, khắc họa khối đại đoàn kết dân tộc tại Điện Biên, vẽ nên bức tranh đa sắc màu của văn hóa trên vùng đất lịch sử, chương trình diễn ra với ba phần: *Toàn dân ra trận, Khúc tráng ca thế kỷ XX* và *Điểm hẹn hòa bình.*

Điện Biên oai hùng từng oằn mình trong mưa bom bão đạn, hôm nay vang vọng những giai điệu tự hào. Thanh âm hào sảng được cất bởi những giọng ca tên tuổi: NSND Trần Hiếu, NSND Quang Thọ, NSND Dương Minh Đức, NSƯT Thanh Vinh, cùng các ca sĩ trẻ được công chúng yêu mến như Tùng Dương, Tạ Quang Thắng, Vũ Thắng Lợi, Hoàng Quyên, Đào Tố Loan, Dương Hoàng Yến… Họ đã kể câu chuyện xúc động và tự hào về mảnh đất huyền thoại qua các nhạc phẩm nổi tiếng đã in sâu trong mỗi trái tim người dân Việt Nam: *Áo mùa đông, Giải phóng Điện Biên, Chiến sĩ Việt Nam, Lá cờ Đảng, Hoan hô chiến sĩ Điện Biên, Qua miền Tây Bắc, Hò kéo pháo, Em là chiến sĩ Điện Biên*...

Những thanh âm vút lên hào hùng, sâu lắng, da diết được tăng thêm hiệu ứng nghe - nhìn bởi sân khấu rực sáng, dàn dựng công phu, sử dụng công nghệ hiện đại để tái hiện một cách chân thực, sống động nhất bức tranh toàn cảnh về Chiến dịch Điện Biên Phủ. Những cung bậc cảm xúc dạt dào không chỉ đến từ lời ca, tiếng hát hào sảng, mượt mà, mà còn ở cách phác thảo về chiến thắng oai hùng thông qua nghệ thuật. Nghệ thuật quân sự tài tình, nỗi niềm của người chiến sĩ trong *"Năm mươi sáu ngày đêm, khoét núi, ngủ hầm, mưa dầm, cơm vắt"* được khắc họa qua từng lát cắt chân thực, ẩn trong đó là lời tri ân sâu sắc của thế hệ hôm nay với những anh hùng liệt sĩ đã làm nên lịch sử.

Cảm xúc của người xem về những ngày cam go, gian khổ trên chiến trường Điện Biên năm xưa được dẫn dắt qua từng khúc ca, giai điệu mang niềm tự hào bất diệt. *Tổ khúc hợp xướng Điện Biên* với phần dàn dựng những đoàn xe đạp thồ vận chuyển vũ khí, lương thực cung cấp cho chiến dịch; khẳng định vai trò đóng góp thầm lặng của lực lượng thanh niên xung phong, dân công hỏa tuyến. Hình ảnh đồng bào các dân tộc mang đồ tiếp tế đến chiến trường được tái hiện cùng giai điệu *Pí Noọng ơi*; *Hò kéo pháo, Đường lên phía trước* với giọng hát của NSND Trần Hiếu cùng phần dàn dựng hình ảnh hàng trăm chiến sĩ kéo pháo vào mặt trận; *Lá cờ Đảng* với phần biểu diễn của NSND Quang Thọ, NSND Dương Minh Đức, NSƯT Thanh Vinh mang tới nhiều cảm xúc khi kết hợp với sử dụng bức tranh bảo vật quốc gia *Kết nạp Đảng ở Điện Biên Phủ* của họa sĩ Nguyễn Sáng…

Trong *Hoan hô chiến sĩ Điện Biên*, cùng với những giai điệu âm nhạc là phần đọc thơ truyền cảm trên nền bối cảnh sân khấu là chiến trường ác liệt, tái hiện sự hy sinh anh dũng của các liệt sĩ Bế Văn Đàn, Phan Đình Giót, Tô Vĩnh Diện… *Giải phóng Điện Biên*, bài hát được nhạc sĩ Đỗ Nhuận sáng tác tại Sở Chỉ huy Chiến dịch Điện Biên Phủ ngay sau chiến thắng, một lần nữa được cất lên hào hùng với giọng ca NSND Quang Thọ, NSND Dương Minh Đức, NSƯT Quang Huy cùng hợp xướng Nhà hát Nhạc vũ kịch Việt Nam…

Xen kẽ phần biểu diễn nghệ thuật là những phóng sự, clip được xây dựng công phu: Phóng sự *Điện Biên Phủ - Nơi được chọn* trả lời câu hỏi tại sao cả Pháp và Việt Nam đều chọn Điện Biên Phủ làm trận quyết chiến để phân thắng bại; Phóng sự *Thiếu tướng Đỗ Văn Phúc - Tiếng kèn địch vận; Sự ủng hộ của những lực lượng yêu hòa bình quốc tế;* clip *Điện Biên Phủ, cuộc chiến giữa hổ và voi*...

Điện Biên Phủ - Mốc vàng lịch sử kể câu chuyện về chiến thắng vĩ đại với các tiết mục nghệ thuật đa dạng như âm nhạc, hát, múa, hoạt cảnh, thơ. Đêm nghệ thuật khép lại trong ánh sáng rực rỡ của những màn pháo hoa chào mừng ngày vui đại thắng và những gương mặt rạng rỡ, hân hoan của triệu triệu người đang hướng về mảnh đất Điện Biên anh hùng…■

"Hò kéo pháo" qua giọng hát của NSND Trần Hiếu đã tái hiện hình ảnh hàng trăm chiến sĩ kéo pháo vào mặt trận

Những chiến sĩ Điện Biên "năm mươi sáu ngày đêm, khoét núi, ngủ hầm, mưa dầm, cơm vắt" đã làm nên khúc tráng ca của thế kỷ XX

Festival múa sạp *Rực rỡ sắc màu Tây Bắc*

Nằm trong chuỗi các hoạt động chào mừng kỷ niệm 79 năm Ngày thành lập Đảng bộ TP Yên Bái (7.5.1945 - 7.5.2024), 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ (7.5.1954 - 7.5.2024), tại Quảng trường 19.8 trung tâm Km5 (TP Yên Bái) đã diễn ra Festival múa sạp *Rực rỡ sắc màu Tây Bắc*. Mở đầu Festival là màn nghệ thuật với chủ đề Dấu ấn *Yên Bái trong Chiến thắng Điện Biên Phủ*. Bên cạnh đó, chương trình còn có phần trình diễn múa sạp đặc sắc, phong phú, mang tính nghệ thuật cao với sự tham gia của hơn 3.000 diễn viên. Chương trình đã mang đến những nét văn hóa độc đáo của đồng bào các dân tộc Tây Bắc, tạo không khí sôi động, hấp dẫn và nhận được sự quan tâm, cổ vũ nhiệt tình của khán giả.

Được biết, Festival nhằm đem những nét văn hóa Tây Bắc đến gần với người dân hơn; đồng thời giới thiệu, quảng bá hình ảnh con người gắn với nét văn hóa đặc trưng của vùng đất Yên Bái đến đông đảo nhân dân trong nước và quốc tế.

MẠNH QUỲNH

Phát động cuộc thi video clip và ảnh *Tôi yêu xứ Dừa*

Sở VHTTDL Bến Tre đang triển khai cuộc thi sáng tác video clip giới thiệu du lịch Bến Tre năm 2024 và cuộc thi Ảnh đẹp du lịch Bến Tre năm 2024 trên ứng dụng Du lịch thông minh Bến Tre (App Ben Tre Tourism) với chủ đề *Tôi yêu xứ Dừa*. Nội dung sáng tác video clip và hình ảnh được thực hiện trên địa bàn tỉnh Bến Tre, ưu tiên các điểm đến trọng điểm của tỉnh như di tích, công viên, khu thương mại, khu - điểm đến du lịch... Cuộc thi phát động từ nay đến hết ngày 30.11. Các tác giả đăng ký tạo tài khoản và tham gia dự thi trên Cổng thông tin điện tử du lịch tỉnh Bến Tre (http://bentretourism.vn) hoặc ứng dụng du lịch thông minh Bến Tre (Ben Tre Tourism), vào chuyên mục *Nụ cười Bến Tre*, nhấn vào nút tạo album và tải ảnh lên.

BẢO MINH

Linh thiêng **miếu Hùng Vương** làng biển

Bài, ảnh: LÊ VĂN CHƯƠNG

Xã Chí Công thuộc huyện Tuy Phong (Bình Thuận) có ngôi miếu Hùng Vương. Bước vào trong miếu, ban thờ đầu tiên đặt tượng Hai Bà Trưng, Bà Triệu, Lý Thường Kiệt, Hưng Đạo Đại Vương Trần Quốc Tuấn, Chủ tịch Hồ Chí Minh… Tiết Thanh minh là dịp bà con nơi đây tưởng nhớ các vị anh hùng dân tộc.

Bà con làng chài thắp hương tưởng nhớ Bác Hồ

Tại làng chài, những chiếc tàu cá công suất lớn bơm đầy nhiên liệu vừa tấp nập mở biển ra quần đảo Trường Sa sau 3 ngày cả làng tổ chức giỗ.

Bến đỗ ghe bầu

Xã Chí Công nằm trên Gành Son, gắn với rất nhiều câu chuyện lịch sử suốt mấy trăm năm qua. Thời trước, nơi đây có tên là làng Duồng. Lịch sử hơn 550 năm Thừa tuyên Quảng Nam (năm 1471 là đơn vị hành chính mới do vua Lê Thánh Tôn đặt, gồm 3 phủ Thăng Hoa, Tư Nghĩa và Hoài Nhơn nay là Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định) thường nhắc đến Gành Son, vì nơi này giống như một trạm nghỉ của những chiếc thuyền buồm, ghe bầu đi từ Thừa tuyên Quảng Nam vào Thuận Thành trấn.

Nằm trên một địa thế khá đặc biệt, xã Chí Công trải dài trên Gành Son và nằm nhoài ra phía biển khoảng 1 km. Miếu Hùng Vương thờ tượng Chủ tịch Hồ Chí Minh bắt nguồn từ việc ngôi làng này là nơi người thanh niên Nguyễn Tất Thành từng đến và ở tại chùa Phước An. Lịch sử Đảng bộ tỉnh Bình Thuận còn ghi lại: *Trên đường vào Nam, cuối năm 1909, Nguyễn Tất Thành đã đến Duồng (thôn Hà Thủy, xã Chí Công, huyện Tuy Phong, tỉnh Thuận Hải, nay là tỉnh Bình Thuận)*. Ở lại Duồng gần một tháng, được sự giúp đỡ của cụ Trương Gia Mô, Nguyễn Tất Thành vào dạy ở Trường Dục Thanh. Phan Thiết là nơi Nguyễn Tất Thành sau này là Chủ tịch Hồ Chí Minh dừng chân lâu nhất trên đường từ Huế vào Nam để ra đi tìm đường cứu nước…

Trong tiết Thanh minh tháng 2 âm lịch của làng Chí Công thường có Hát bội. Thời Pháp thuộc, hội bình thơ của các Nho sĩ yêu nước đã tổ chức Hát bội và quyên góp tiền cho các phong trào hoạt động, ủng hộ đồng bào miền Trung bị bão lụt. Đoàn Thanh niên xã phát hành tờ báo với cái tên khá độc đáo là *Mạnh*. Tờ báo *Mạnh* thường có 4 câu thơ: *"Mạnh bước đi theo ngọn cờ hồng/ Đồng tâm tiêu diệt kẻ thù chung/ Hy sinh đáp lại lời sông núi/ Quyết xứng danh tài trai Chí Công"*.

Một tiết mục Hát bội tại miếu Hùng Vương

Diện tích tự nhiên của xã Chí Công là hơn 2.500 ha, nhưng dân số lên đến 4.796 hộ và 22.915 khẩu, chủ yếu là người dân tộc Kinh (99,9%), còn lại là các dân tộc khác cùng chung sống như Chăm, Hoa, Khmer... Cả xã có hơn 519 thuyền và 2.462 lao động. Ngoài ra, một bộ phận dân cư sinh sống bằng nghề nuôi trồng thủy sản, buôn bán, làm rẫy, làm vườn, trồng rừng, chăn nuôi…

Chính quyền bảo hộ Pháp thời ấy đã chú ý tới làng Duồng, đề cập nơi đây là một phố thị: *"Cách Phan Rí 7km về hướng Đông Bắc, Duồng là một đô thị gồm 6 làng, được 5.000 dân cư. Ở Duồng có một sở muối (Thương Chánh) và ba trường công hương…"*. Duồng từng có ông Nguyễn Văn Luận là con trai của Hàn lâm thị giảng học sĩ Nguyễn Văn Phương, người đã đứng ra dấy binh để chống Pháp và gây cho chính quyền thực dân nhiều tổn thất.

Tưởng nhớ các vị anh hùng

Đầu tháng 4 dương lịch nhằm ngày 26.2 âm lịch năm Giáp Thìn 2024, làng chài Chí Công lại tổ chức tiết Thanh minh, đây là dịp để con cháu hướng về tổ tiên, như Đại thi hào Nguyễn Du từng viết: *"Thanh minh trong tiết tháng 3/ Lễ là tảo mộ, hội là đạp thanh"*. Nhưng ở xã Chí Công, tiết Thanh minh đã trở thành dịp để con cháu tưởng nhớ các vị anh hùng dân tộc từ hàng ngàn năm trước. Ở các địa phương khác, Thanh minh là dịp đi tảo mộ, còn ở xã Chí Công thì đây là một ngày lễ lớn.

Ngư dân Trần Văn An cho biết, ngay từ lúc còn bé, cha và ông nội anh đã dẫn các con vào miếu dự tiết Thanh minh. Ông nội anh thường chỉ lên bàn thờ đặt rất nhiều di ảnh và giảng giải về những người đã chiến đấu hy sinh thời chống Pháp, rồi qua thời chống Mỹ. Đặc biệt, ông hay nhắc đến ông Nghè Mô, năm 1895 đã từ quan vào vùng Nam Kỳ, sau đó ở lại làng Duồng để vừa làm thầy lang, vừa tìm cách tập hợp lực lượng để chống Pháp.

Những năm trước đây, nhà cửa ở xã Chí Công được xây dựng khá thô sơ. Còn hiện nay, phần lớn nhà cửa của bà con đã được xây dựng khang trang, nhà mới nằm xen kẽ giữa những ngôi nhà cổ kính được gắn bảng xây dựng từ năm 1950, 1956, 1961 (đa số là những hộ chuyên sản xuất mắm)… làm cho khách phương xa cảm thấy quá khứ vẫn hiện hữu trong cuộc sống hằng ngày ở Chí Công.

Miếu Hùng Vương từng nằm ở ngoài đầu Gành Son, thời trước là điểm thắp hương ngưỡng vọng của dân buôn ghe bầu, ngư dân đi biển ở các xứ khác ghé lại. Sau này miếu được chuyển về giữa làng. Tiết Thanh minh năm 2024 được tổ chức trang trọng tại miếu và điểm nhấn là chương trình Hát bội. Trên sân khấu, 36 làn điệu nói lối thường, nói lối ai, nói lối xuân, nói lối sảng, ngâm tương tư, vịnh tương tư, hát nam bình ai… cuốn hút khán giả giữa tiếng sóng gió biển rì rào. Trong suốt 3 ngày, bà con neo đậu toàn bộ tàu, thuyền, thúng để đón chào sự kiện vừa quan trọng, vừa linh thiêng và gắn bó với cả cuộc đời của mỗi thế hệ người dân làng biển.

Để phục vụ Tiết Thanh minh, ngoài ông Trưởng ban còn có tới 15 ông Phó ban để trực hương, đèn và chương trình hát tuồng. Ông Đỗ Bắc, 73 tuổi, chức vụ trong Ban nghi lễ là Chấp cảnh, trang nghiêm gõ vào chiếc chiêng nhỏ trên bàn thờ. Giữa âm thanh ồn ào của Hát bội, ông nhắc tới việc ngôi làng này nằm doi ra ngoài mặt biển, và từ trước tới nay, con cháu lớn lên cũng dựa vào biển. Ông một thời đi làm biển và bây giờ về già thì lo phần lễ nghi, góp phần giáo dục truyền thống, cầu cho con cháu ra khơi đánh bắt được bình an, may mắn. ■

QUẢNG NGÃI:

Bàn giao di vật, kỷ vật của liệt sĩ về với gia đình

Vừa qua, Cục Chính sách, Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân (QĐND) Việt Nam phối hợp với Bộ Chỉ huy Quân sự (CHQS) tỉnh Quảng Ngãi tổ chức Lễ bàn giao di vật, kỷ vật của 7 liệt sĩ về với thân nhân, gia đình.

Theo đó, các liệt sĩ có di vật, kỷ vật được bàn giao cho thân nhân, gia đình lần này gồm: Liệt sĩ Đoàn Tùng (SN 1930), quê quán xã Bình Trung, huyện Bình Sơn; Liệt sĩ Phùng Đình Tú (SN 1930), quê quán xã Bình Hải, huyện Bình Sơn; Liệt sĩ Đỗ Thóa (SN 1938), quê quán xã Tịnh Hiệp, huyện Sơn Tịnh; Liệt sĩ Cao Hớn (SN 1925), quê quán xã Nghĩa Trung, huyện Tư Nghĩa; Liệt sĩ Nguyễn Tấn Ân (SN 1931), quê quán xã Nghĩa Thuận, huyện Tư Nghĩa; Liệt sĩ Nguyễn Đủ (SN 1929), quê quán xã Đức Chánh, huyện Mộ Đức và liệt sĩ Trần Tại (SN 1936), quê quán xã Đức Lân, huyện Mộ Đức.

Di vật, kỷ vật của liệt sĩ bàn giao cho thân nhân gia đình có giấy báo tử, sổ tay, ảnh cá nhân, giấy chứng minh, giấy chứng nhận thành tích, kỷ niệm chương kháng chiến, giấy khen, thư cá nhân... Những kỷ vật, di vật trên có giá trị tinh thần to lớn, thể hiện sự tri ân sâu sắc đối với các liệt sĩ và thân nhân, gia đình liệt sĩ.

Phát biểu tại buổi lễ, Đại tá Hoàng Tuấn Hiền, Phó Cục trưởng Cục Chính sách, Tổng cục Chính trị QĐND Việt Nam cho biết, những di vật, kỷ vật là của liệt sĩ gửi lại trước khi đi B. Trong điều kiện chiến tranh kéo dài, những kỷ vật này có lúc lưu lạc, nằm tại kho lưu trữ của các đơn vị. Thời gian qua, bằng trách nhiệm, tình cảm, Cục Chính sách và các cơ quan, đơn vị trong toàn quân đã phối hợp với Cục Người có công, Bộ LĐ,TB&XH và Sở LĐ,TB&XH các tỉnh xác minh thông tin với mong muốn đưa kỷ vật của những liệt sĩ đã hy sinh vì độc lập tự do của Tổ quốc về với gia đình, người thân, qua đó thể hiện sự tri ân của các thế hệ hôm nay đối với người có công với cách mạng, phần nào xoa dịu sự hy sinh, mất mát của thân nhân, gia đình liệt sĩ. Đồng thời, những di vật, kỷ vật của liệt sĩ sẽ góp phần giáo dục lớp trẻ về lòng dũng cảm, tinh thần yêu nước của thế hệ đi trước, để qua đó ra sức phấn đấu để học tập, rèn luyện, góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Cục Chính sách bàn giao di vật, kỷ vật của liệt sĩ về với thân nhân gia đình

Cũng tại buổi lễ, lãnh đạo Cục Chính sách, Tổng cục Chính trị QĐND Việt Nam và Bộ CHQS tỉnh Quảng Ngãi đã trao quà tặng 34 phần quà cho thân nhân gia đình liệt sĩ và thân nhân người có công với cách mạng tiêu biểu trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi.

NHƯ ĐỒNG

"Cõng" ngoại ngữ lên với trẻ vùng cao

● **Bài, ảnh: N. ĐỒNG**

Bằng sự tận tâm với học trò và sáng tạo trong mỗi bài giảng, thầy giáo Nguyễn Văn Quý đã mang ngoại ngữ lên miền núi cao Sơn Tây (Quảng Ngãi), dạy cho những học sinh đồng bào Cadong và dẫn lối các em đến với cánh cửa giao lưu với thế giới.

"Thượng sơn" dạy tiếng Anh

Hơn 6 năm gắn bó với nghề dạy học, thầy Quý không ngừng nỗ lực và phấn đấu vượt qua mọi gian nan. "Học sinh ở đây phần lớn là con em đồng bào Cadong, hầu hết đều nhút nhát và kiệm lời. Tuy nhiên, khi thấy tôi chia sẻ về cách đọc và đánh vần tiếng Anh, các em đều rất thích thú. Đối với tôi, niềm vui khi đến lớp dạy chữ là nhìn thấy các em cười", thầy Quý nói.

Thầy kể, sinh ra và lớn lên ở vùng quê nghèo xã Bình Khương, huyện Bình Sơn (Quảng Ngãi), từ nhỏ thầy đã ước mơ trở thành giáo viên để được trò chuyện với học sinh hằng ngày, dạy cho các em những bài học hay. Sau khi tốt nghiệp ngành Sư phạm tiếng Anh (Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Huế) năm 2018, thầy Quý được phân công về giảng dạy tại Trường Tiểu học và THCS Sơn Tinh (Sơn Tây). Đây cũng là năm đầu tiên nhà trường triển khai dạy môn tiếng Anh cấp tiểu học. Với học sinh người dân tộc thiểu số, tiếng Anh là môn học hoàn toàn xa lạ.

"Ngày được giao nhiệm vụ tại huyện miền núi Sơn Tây, tôi háo hức với bao khát vọng được cống hiến, nhưng cũng phải đối diện với nhiều khó khăn, như quãng đường di chuyển xa nhà qua bao đồi núi; phụ huynh và học sinh vẫn chưa nhận thức được đầy đủ ý nghĩa của môn học Ngoại ngữ. Nhưng thấu hiểu nơi đây còn rất khó khăn và thương học trò nên tôi quyết định gắn bó lâu dài truyền tải kiến thức cho các em", thầy Quý tâm sự.

Trẻ em đồng bào Cadong say mê, hứng thú với ngôn ngữ mới

Đổi mới phương pháp dạy

Thay vì dạy học theo hình thức truyền thống, các tiết học của thầy Quý được khởi động bằng những bài nhạc thiếu nhi, học sinh vừa hát vừa nhún nhảy, kèm với đó là những từ vựng tiếng Anh để các em làm quen. Thầy còn sưu tầm tranh, ảnh phù hợp, xây dựng kế hoạch cho từng tiết học, khuyến khích các em học tiếng Anh theo nhóm và cho biểu diễn đóng vai theo chủ đề của tiết học. Đồng thời, thầy luôn cố gắng dành thời gian tìm hiểu tâm lý học sinh, từ đó tìm cách truyền thụ kiến thức một cách linh hoạt và phù hợp. Các hoạt động vui chơi, những mẩu giấy dán trên bảng, đồ vật... giúp học sinh tiếp nhận kiến thức một cách nhẹ nhàng.

"Trong quá trình giảng dạy, tôi đã tìm tòi, học hỏi, đổi mới phương pháp để phù hợp với thực tế tại đơn vị. Tôi áp dụng cách dạy học vui tươi, tích cực, sử dụng trò chơi, ứng dụng công nghệ thông tin vào bài giảng để thu hút, tạo sự hứng thú cho học sinh", thầy Quý cho hay.

Trẻ em Cadong hầu như không có môi trường để sử dụng tiếng Anh sau giờ học. Bởi vậy, thầy Quý đã đề xuất, tham mưu cho Ban giám hiệu thành lập Câu lạc bộ tiếng Anh. Được sự đồng ý của Nhà trường, Câu lạc bộ tiếng Anh đã chính thức được thành lập ngay trong năm đầu tiên thầy giáo Quý về công tác. Theo thầy, việc có thu hút được học sinh hay không chủ yếu dựa vào các hoạt động thú vị do Câu lạc bộ tổ chức. Với mong muốn lan tỏa phương pháp dạy học tích cực, thầy đã áp dụng những cách làm mang lại hiệu quả như tổ chức các trò chơi, hát, múa, nhảy, diễn kịch, làm đồ dùng học tập môn tiếng Anh...

Câu lạc bộ tiếng Anh hoạt động hiệu quả, góp phần tích cực trong việc nâng cao chất lượng giáo dục môn Ngoại ngữ trong nhà trường. Ngoài ra, thầy Quý còn nghiên cứu và viết sáng kiến kinh nghiệm "Một số hình thức tổ chức sinh hoạt Câu lạc bộ tiếng Anh nhằm góp phần nâng cao chất lượng giáo dục môn tiếng Anh tại Trường Tiểu học và THCS Sơn Tinh", được ngành GD&ĐT đánh giá cao. Nhờ vậy, năm học 2022-2023, thầy Nguyễn Văn Quý vinh dự đoạt giải Nhất tại Hội thi giáo viên tiểu học dạy giỏi cấp tỉnh.

"Tôi luôn tâm niệm phải cố gắng hết sức mang kiến thức bổ ích đến với học sinh, giúp các em hướng tới tương lai rộng mở. Trong hành trang tri thức, những tiết học tiếng Anh cũng là khởi nguồn cho ước mơ được vươn xa của các em. Bởi vậy, dẫu khó khăn bộn bề, mỗi ngày trôi qua, đội ngũ giáo viên nơi đây vẫn miệt mài, rong ruổi qua những đỉnh núi, với mong muốn giản đơn là "cõng" thế giới lên với trẻ em vùng cao", thầy Quý bày tỏ. ■

TIN THỂ THAO

Jujitsu Việt Nam giành 4 HCV châu Á

Tại Giải Jujitsu vô địch và vô địch trẻ châu Á 2024 vừa diễn ra ở UAE, đội tuyển Jujitsu Việt Nam đã thi đấu thành công khi giành được 4 HCV, 7 HCB và 10 HCĐ, xếp hạng tư toàn đoàn. Các VĐV mang HCV về cho Việt Nam là Phùng Thị Huệ (hạng cân dưới 45 kg nữ) với cú đúp ở nội dung Fighting và Contact, Hoàng Thị Nhật Quế (dưới 70 kg nữ, Contact), Nguyễn Thị Thanh Trúc (trên 70 kg nữ, Contact).

Đáng chú ý, đây là lần thứ hai liên tiếp Phùng Thị Huệ giành HCV tại giải. Tuyển Việt Nam thi đấu với 19 VĐV, đây là lực lượng mạnh nhất của đội.

L.H

Việt Nam nhất toàn đoàn giải Pickleball châu Á

Với lực lượng đồng đều và ưu thế sân nhà, đội tuyển Pickleball Việt Nam đã xuất sắc đứng nhất toàn đoàn giải Pickleball châu Á 2024 (vừa diễn ra tại TP.HCM) khi giành được 16 HCV, 13 HCB và 17 HCĐ. Giải quy tụ hơn 400 VĐV, trong đó có 180 tay vợt quốc tế với gương mặt nổi tiếng như VĐV Marcel Chan (hạng 37 thế giới), Nelson Chen (hạng 1 đơn nam châu Á) hay Pei Chuan Kao (hạng 1 đơn nữ châu Á).

Pickleball là sự kết hợp giữa quần vợt, bóng bàn và cầu lông, đây môn thể thao nổi tiếng của Mỹ hiện đang phát triển ở nhiều nước trên thế giới, trong đó có Việt Nam.

H.L

Cuộc chiến ngôi đầu

Tâm điểm vòng 17 Night Wolf V.League 1 2023-2024 diễn ra vào ngày 8 và 9.5 sẽ là cuộc đọ sức giữa hai đội đầu bảng là Nam Định và B.Bình Dương trên sân Thiên Trường. Nam Định đang dẫn đầu sau 16 vòng với 35 điểm, hơn 5 điểm so với B.Bình Dương. Nếu thắng, Nam Định sẽ nới rộng cách biệt lên thành 8 điểm và có nhiều cơ hội vô địch. Ngược lại, 3 điểm tại Thiên Trường sẽ giúp B.Bình Dương níu kéo hy vọng vô địch.

Ở các trận đấu khác, Công an Hà Nội sẽ làm khách trên sân Quảng Nam, CLB Hà Nội gặp Thể công Viettel, CLB TP.HCM tiếp Thanh Hóa, HAGL gặp SLNA, Bình Định đá với Hồng Lĩnh Hà Tĩnh và Khánh Hòa gặp Hải Phòng.

V.H

BÓNG ĐÁ VIỆT NAM DƯỚI THỜI HLV KIM SANG-SIK:

Hướng đến những mục tiêu mới

● **THU SÂM**

Sau lễ công bố vào chiều 6.5, HLV Kim Sang-sik (Hàn Quốc) đã chính thức trở thành HLV trưởng đội tuyển bóng đá Việt Nam với bản hợp đồng có thời hạn gần 2 năm. Một "triều đại" mới sẽ bắt đầu và người hâm mộ lại đang trông ngóng vào việc liệu ông Kim Sang-sik có thể mang đến hình ảnh mới cho đội tuyển hay không?

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương tặng hoa chúc mừng tân HLV trưởng trong ngày ra mắt Ảnh: VĂN DUY

Chiều 6.5, Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) đã tổ chức lễ công bố HLV trưởng đội tuyển bóng đá nam và đội tuyển U23 quốc gia. Theo đó, HLV Kim Sang-sik (Hàn Quốc) sẽ gắn bó với bóng đá Việt Nam trong gần 2 năm từ tháng 5.2024 - 3.2026. Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương đã tới dự và chứng kiến lễ ký hợp đồng giữa VFF và HLV Kim Sang-sik.

Triết lý bóng đá khá tương đồng với thầy Park

Có vẻ như những nét tương đồng về văn hóa giữa Việt Nam và Hàn Quốc đã khiến cho ông Kim Sang-sik dễ gần hơn với giới báo chí và người hâm mộ. Sau màn "lấy lòng" CĐV trên sân Hàng Đẫy chỉ vài giờ sau khi có mặt tại Việt Nam, ông Kim Sang-sik lại "kéo" báo chí tới gần hơn bằng câu mở đầu rõ ràng bằng tiếng Việt "Xin chào", tại lễ công bố HLV trưởng vào chiều 6.5, tại Hà Nội.

Không giống như người tiền nhiệm Park Hang-seo từng "hùng hồn" tuyên bố, mục tiêu của ông khi dẫn dắt đội tuyển Việt Nam vào tốp 100, ông Kim Sang-sik khá khéo léo không trả lời thẳng vào câu hỏi mà chỉ đưa ra những mục tiêu chung chung như là sẽ tạo nên một đội tuyển gắn kết, trung thành, đầy quyết tâm, nỗ lực cùng hướng tới mục tiêu cao nhất của đội tuyển.

Nếu so về thời điểm vừa đặt chân làm quen với dải đất hình chữ S thì HLV tiền nhiệm từng rất thành công Park Hang-seo và ông Kim Sang-sik cùng có chung đặc điểm là cả hai đều chưa được bóng đá xứ sở Kim chi đánh giá cao trong vai trò HLV. So về thành tích thời còn thi đấu, HLV Kim Sang-sik khả quan hơn ông Park, nhưng nếu so về thành tích huấn luyện thì vị HLV này mới chỉ là HLV cấp CLB, chưa từng dẫn dắt đội tuyển quốc gia, còn HLV Park Hang-seo từng được giao tạm quyền ở đội tuyển Hàn Quốc. Khi đó ông Kim Sang-sik đang thi đấu tại đội tuyển Hàn Quốc với vai trò là cầu thủ.

Chính vì mối lương duyên này mà khi trở thành HLV trưởng đội tuyển Việt Nam, ông Kim Sang-sik đã chia sẻ rằng, với ông HLV Park Hang-seo là một người thầy, một người anh mà ông kính trọng. Khi quyết định trở thành HLV trưởng đội tuyển Việt Nam, ông Kim Sang-sik cũng đã được HLV Park Hang-seo chia sẻ kinh nghiệm và dặn dò rằng hãy giao lưu, gần gũi với các cầu thủ, hãy cố gắng tạo nên một tập thể gắn kết để tạo nên sức mạnh. "Đây cũng là triết lý bóng đá của tôi. Tôi lắng nghe ông Park và cũng có sự điều chỉnh theo triết lý bóng đá của riêng mình", HLV Kim Sang-sik nói.

"Tôi muốn cầu thủ gọi là anh trai"

Vị HLV đến từ Hàn Quốc chia sẻ, vì cũng là cầu thủ bóng đá, với tư cách là đồng nghiệp, HLV làm việc trực tiếp với cầu thủ, ông có thể nhanh chóng thích nghi với đội tuyển Việt Nam. "Tôi được biết các cầu thủ gọi ông Park là "papa", tôi muốn họ gọi tôi là anh trai". Dưới thời đại của HLV Park Hang-seo, người hâm mộ thường thấy hình ảnh ông gần gũi, tâm sự, gục đầu, bá vai như người cha trong gia đình và điều đó được đúc rút là một trong những nguyên nhân dẫn tới thành công. Ông Park đã biết thổi vào các cầu thủ sự nhiệt huyết, cũng như gần gũi nắm tâm tư tình cảm của họ để có những điều chỉnh kịp thời.

Bóng đá Việt Nam đang háo hức đón vị tân HLV trưởng có những chia sẻ về triết lý bóng đá khá tương đồng với HLV Park Hang-seo. Tuy nhiên trở thành HLV trưởng đội tuyển quốc gia trong giai đoạn hiện nay cũng khiến cho ông Kim Sang-sik phải đối diện với khá nhiều khó khăn.

Theo Phó Chủ tịch VFF Trần Anh Tú, VFF đã có thỏa thuận với HLV Kim Sang-sik khi đàm phán hợp đồng. Mục tiêu của VFF đặt ra cho HLV Kim là ít nhất phải vào đến chung kết AFF Cup 2024 và sau đó là hướng đến ngôi vô địch. Lý do cho chỉ tiêu trên là vì tuyển Việt Nam đã 2 lần vào chung kết trong 3 kỳ AFF Cup gần nhất, trong đó có 1 chức vô địch (2018). Đúng là với những thành tích đã đạt được, thật khó để VFF hạ chỉ tiêu thấp hơn cho đội tuyển Việt Nam tại AFF Cup. Nhưng với một người mới như tân HLV trưởng thì đây lại là nhiệm vụ không dễ dàng gì, nhất là trong bối cảnh giao thời giữa các thế hệ của bóng đá Việt Nam như hiện nay.

Tuy nhiên vị HLV người Hàn Quốc này cũng khẳng định với một người mới đến như ông thì thế hệ cầu thủ nào cũng vậy, ông sẽ có sự nhìn nhận từ nền tảng ban đầu, không phân biệt mới hay cũ để đánh giá họ có phù hợp hay không. Điều này cho thấy cả thế hệ cựu binh đã từng phải ngồi ngoài, hoặc không được triệu tập lên đội tuyển dưới thời HLV Philippe Troussier lẫn các cầu thủ trẻ đều có cơ hội. Nếu làm được điều này, ông Kim Sang-sik sẽ biết tập hợp để có sự cống hiến của cả một lứa cầu thủ đã thành danh và các cầu thủ trẻ còn tràn đầy khát khao.

Theo kế hoạch, nhiệm vụ đầu tiên đối với tân HLV trưởng người Hàn Quốc là dẫn dắt đội tuyển quốc gia Việt Nam tham dự hai lượt trận còn lại trong khuôn khổ Vòng loại thứ hai FIFA World Cup 2026 khu vực châu Á, lần lượt gặp ĐTQG Philippines trên sân nhà vào ngày 6.6 và gặp ĐTQG Iraq trên sân khách vào ngày 11.6 (rạng sáng ngày 12.6 theo giờ Việt Nam). Đối với đội tuyển U23 quốc gia Việt Nam, tân HLV trưởng Kim Sang-sik cũng sẽ được tạo điều kiện để có sự chuẩn bị tốt nhất cho Vòng loại U23 châu Á 2026 dự kiến diễn ra vào tháng 9.2025 và tiếp đó là SEA Games 33 diễn ra tại Thái Lan vào tháng 12.2025.

Mong rằng với bầu nhiệt huyết mới, HLV Kim Sang-sik sẽ khiến người hâm mộ Việt Nam được thắp lên niềm vui và cũng xóa tan những hoài nghi rằng ông còn "non" vì chưa từng dẫn dắt cấp đội tuyển quốc gia. "Mr Ngủ" Park Hang-seo từng thức giấc khi đến với bóng đá Việt Nam và biến ước mơ trở thành sự thật. Vậy thì cũng mong rằng học trò của ông - HLV Kim Sang-sik sẽ làm được điều tương tự, dù chặng đường phía trước còn nhiều chông gai. ■

Trang sử mới của Billiards Việt Nam

● **NGỌC LÝ**

Cơ thủ Dương Quốc Hoàng vừa làm nên lịch sử cho Billiards nước nhà khi vô địch Giải Billiards Pool 9 bi Scottish Open 2024 ở Glasgow (Scotland). Quốc Hoàng đã trở thành cơ thủ đầu tiên của Việt Nam vô địch một giải đấu thuộc hệ thống World Nine Tour.

Hành trình "viết sử" cho Billiards Việt Nam tại Scottish Open 2024 (quy tụ hơn 100 cơ thủ, trong đó có 10 người nằm trong top đầu thế giới) của Quốc Hoàng nhiều gian nan, nhưng cũng đầy vinh quang. "Hoàng Sao" đã trải qua những trận đấu căng thẳng tưởng chừng như sẽ thất bại nhưng nhờ ý chí, sự nỗ lực và tinh thần không từ bỏ, cơ thủ Pool số 1 Việt Nam đã vượt qua hàng loạt đối thủ mạnh để lên ngôi vô địch.

Ở giải đấu này, Quốc Hoàng (hạng 44 thế giới) gặp rất nhiều khó khăn khi để thua nhà cựu vô địch thế giới Ko Pin Yi (Đài Bắc Trung Hoa, hạng 12 thế giới) ở trận ra quân và rơi xuống thi đấu ở nhánh thua. Tại đây, "Hoàng Sao" gặp ngay cơ thủ số 1 thế giới Grancisco Sanchez Ruiz (Tây Ban Nha). Đối thủ nhập cuộc thần tốc sớm dẫn trước đến 6-1 chỉ sau 7 ván đấu nhưng Quốc Hoàng đã vùng lên mạnh mẽ, rút ngắn tỷ số còn 4-7, trước khi có liền 6 ván thắng liên tiếp để thắng chung cuộc 10-7.

Với chức vô địch tại Scottish Open 2024, Quốc Hoàng đã viết nên trang sử mới cho Billiards Việt Nam

Sau đó, Quốc Hoàng phải thi đấu liên tục 3 trận trong vòng 8 tiếng. Tại vòng 16, anh đánh bại Tyler Styer (Mỹ, hạng 32 thế giới) 10-7. Đến tứ kết, cơ thủ sinh năm 1987 tiếp tục vượt qua Eklent Kaci (Albania, hạng 115 thế giới) 10-5 để vào trận bán kết gặp lại Ko Pin Yi. Ở cuộc tái đấu này, Quốc Hoàng đã tỉnh táo hơn và ngược dòng ngoạn mục với tỷ số 10-9. Đến trận chung kết, đối thủ Oscar Dominguez (Mỹ, hạng 42 thế giới) bứt phá mạnh mẽ để dẫn trước 8-4 và chỉ còn cách chức vô địch 2 ván thắng. Tuy nhiên, Quốc Hoàng đã xuất sắc thắng liền 6 ván đấu, hoàn tất cuộc lội ngược dòng 10-8.

Khi có điểm số quyết định, Quốc Hoàng ăn mừng với hình ảnh 2 tay giơ cây cơ quen thuộc rồi tiến đến bắt tay đối thủ. "Tôi đã làm được. Cảm giác của tôi thật sung sướng và khó tả với chức vô địch lần đầu tiên. Thật sự tôi mong chờ giây phút này đã lâu, bao nhiêu khát khao, bao nhiêu áp lực và ngày hôm nay nó đã được giải tỏa. Tôi xin cảm ơn tất cả mọi người đã đồng hành và ủng hộ tôi trong suốt thời gian giải đấu", cơ thủ sinh năm 1987 chia sẻ sau khi vô địch.

Đây là danh hiệu quốc tế đầu tiên của Quốc Hoàng, đồng thời cũng là danh hiệu quốc tế đầu tiên của Pool Việt Nam thuộc hệ thống World Nine Tour. Danh hiệu này giúp cơ thủ 37 tuổi bỏ túi số tiền thưởng 10.000 bảng Anh (khoảng 316 triệu đồng) và nhiều khả năng sẽ lọt vào top 40 thế giới.

Với chức vô địch tại Scottish Open 2024, Quốc Hoàng đã giúp Billiards Pool Việt Nam rạng danh trên đấu trường thế giới, một danh hiệu lịch sử sẽ giúp bạn bè quốc tế có cái nhìn khác hẳn về môn thể thao này tại Việt Nam. ■

Real Madrid và mùa giải **xóa bỏ định kiến**

● **NGỌC TRUNG**

Real Madrid giàu có. Real Madrid hùng mạnh. Real Madrid được chống lưng... Đến lúc xóa bỏ những định kiến này sau thành công của đội bóng Hoàng gia Tây Ban Nha ở mùa giải 2023-2024.

Cuối tuần qua, bằng chiến thắng 3-0 trước Cadiz, trong khi đại kình địch Barcelona để thua Girona, Real Madrid đã đăng quang La Liga lần thứ 36 trong lịch sử. Chiến công của đội bóng Hoàng gia Tây Ban Nha dễ bị xem thường, bởi lẽ tại đấu trường quốc nội, thầy trò Carlo Ancelotti không có những đối thủ đáng gờm như Manchester City, Liverpool hay Arsenal tại Premier League. Barca đang đứng bên bờ vực phá sản còn Atletico Madrid rơi vào cuộc khủng hoảng bản sắc. Hơn nữa việc đội bóng có ngân sách lớn nhất giải giành chức vô địch chưa bao giờ được đề cao.

Tuy nhiên, mùa giải 2023-2024 thực sự đặc biệt với Real Madrid. Không chỉ đăng quang La Liga, đội bóng Hoàng gia Tây Ban Nha chỉ còn cách trận chung kết Champions League 1 trận đấu. Đó là trận bán kết lượt về với Bayern Munich, diễn ra trên sân nhà Santiago Bernabeu vào hồi 2h ngày 9.5 (theo giờ Việt Nam), với lưng vốn là trận hòa 2-2 trên sân Allianz Arena của đối phương. Không chỉ vậy, trái ngược với những dữ kiện vừa nêu, mùa giải 2023-2024 chứng kiến nhiều biến động tưởng chừng khiến đội bóng áo trắng thành Madrid sụp đổ.

Trước khi mùa giải này khởi tranh, Real Madrid chia tay Karim Benzema, chân sút chủ lực ở mùa 2022-2023 với 31 bàn thắng. Không chỉ là những pha lập công, đóng góp và tầm ảnh hưởng của tiền đạo người Pháp tại Bernabeu còn lớn hơn. Thay thế cho Benzema chỉ là Joselu đã 33 tuổi. Cách HLV Ancelotti khỏa lấp khoảng trống của chân sút kỳ cựu người Pháp là chuyển đổi sơ đồ chiến thuật. Mùa này, Real Madrid chủ yếu sử dụng đội hình 4-4-2 với hàng tiền vệ hình thoi. Ngoài tư duy và khả năng ứng biến nhạy bén của nhà cầm quân lão luyện người Italia, không thể không ghi nhận sự bùng nổ của Jude Bellingham. Tiền vệ tấn công 20 tuổi người Anh đã tỏa sáng như một ngôi sao lão luyện.

Real Madrid đang có cơ hội giành cú đúp La Liga và Champions League ở mùa giải này

Ngoài ra, Real Madrid còn chịu tổn thất về mặt nhân sự trong cả mùa giải. Giai đoạn đầu mùa, thủ thành số một Thibaut Courtois và trung vệ đáng tin cậy nhất Eder Militao lần lượt dính chấn thương. Đến giữa tháng 12, đến lượt David Alaba, người đá cặp với Militao rời xa sân cỏ. Cả ba đều vắng mặt đến thời gian gần đây mới trở lại. Và mặc dù không chiêu mộ bất cứ tân binh nào để "chữa cháy", đội bóng Hoàng gia Tây Ban Nha vẫn duy trì phong độ ổn định.

Trong quãng thời gian ấy, tài ứng biến của HLV Ancelotti được thể hiện rõ ràng. Ông kéo tiền vệ Aurelien Tchouameni về chơi ở vị trí trung vệ, Vinicius vốn sở trường dạt biên được đưa lên đá tiền đạo, còn lão tướng Luka Modric sắm vai siêu dự bị để lấp vào mọi khoảng trống tại trung lộ... Tất nhiên, phải thừa nhận các cầu thủ Real Madrid rất chuyên nghiệp và đoàn kết. Dù bị đẩy khỏi vị trí trái sở trường vẫn chấp hành nghiêm túc và luôn thể hiện khát khao chiến thắng. Nói cách khác, đội bóng Hoàng gia Tây Ban Nha là tập thể luôn đặt lợi ích tập thể lên hàng đầu. Ngoài ra là sự trở lại của Toni Kroos, sự trưởng thành của Rodrygo, thủ thành Andriy Lunin thể hiện là chốt chặn đáng tin cậy trong khung gỗ và Antonio Rudiger cho thấy khả năng thủ lĩnh trên sân.

Real Madrid là đội bóng không có khái niệm chuyển giao, vì tốc độ đào thải tại đây rất khủng khiếp. Tuy nhiên, chấn thương của Courtois và Militao đã đẩy đội bóng vào thế chuyển giao thế hệ, giai đoạn nhiều đội bóng khác chấp nhận sự chững lại. Song, Real vẫn gặt hái thành công nhờ sự trưởng thành nhanh chóng của các cầu thủ trẻ, tiêu biểu là Bellingham, Aurelien Tchouameni, Camavinga, Rodrygo. Nếu Modrid và Kroos ra đi khi hết hạn hợp đồng sau mùa giải này, đội bóng Hoàng gia vẫn đảm bảo lực lượng kế thừa và thậm chí rất sẵn tiền để chiêu mộ thêm siêu sao.

Manchester City hay PSG rất giàu có, Manchester United sở hữu doanh thu ổn định từ lượng người hâm mộ đông đảo, Barcelona nhận được sự ủng hộ của cả xứ sở và có lý do tranh đua vượt ra khỏi khuôn khổ thể thao, Bayern Munich thì thống trị gần như tuyệt đối một giải đấu, nhưng không đội bóng nào sánh được với Real Madrid về chuyên môn lẫn kinh tế (đội bóng duy nhất đạt doanh thu trên 600 triệu euro mỗi năm từ 2015 đến nay). Và trải qua một mùa giải phải căng mình xoay xở trong nguồn lực hạn chế vẫn vô địch La Liga và đứng trước cơ hội lọt vào chung kết Champions League là thành công xứng đáng được ghi nhận và ca ngợi của tập thể đội bóng. ■

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

Giới trẻ Trung Quốc tập võ để giải tỏa áp lực

THÁI AN

Giới trẻ Trung Quốc đang rủ nhau vào chùa, đạo quán dịp cuối tuần để luyện võ cổ truyền như một cách giảm guồng quay gắt gao của công việc.

Giữa bộn bề của cuộc sống, tập võ ở các đạo quán giờ đây đang trở thành lựa chọn của nhiều bạn trẻ ở Trung Quốc. Để phục vụ nhu cầu này, nhiều chùa và đạo quán ở Trung Quốc đang mở các lớp học võ. Nhiều đạo quán ghi nhận "cháy suất" chỉ sau khoảng 1 giờ mở cổng đăng ký.

Ngay tại thủ đô Bắc Kinh, nhiều bạn trẻ tham gia học võ ở Bạch Vân Quán, một đạo quán nằm ở phía ngoài cửa tây của thành phố, đồng thời chính là tổ đình của Toàn Chân phái. Kể từ năm 2017, Bạch Vân Quán đã bắt đầu tổ chức các lớp học võ miễn phí. Sau thời gian phải đóng cửa vì dịch bệnh Covid-19, các lớp học võ này được mở trở lại và đang hình thành một làn sóng mới đó là người trẻ chiếm đa số trong các lớp học. Họ là những người lao động nhập cư, sinh viên đại học và cả những thanh niên thất nghiệp. Thầy Tư Cơ, hậu duệ của phái Võ Đang, đang dạy võ tại Bạch Vân Quán chia sẻ: "Trước dịch Covid-19, hầu hết những người đến học võ đều là trung niên và người già. Sau dịch thì có xu hướng trẻ hơn".

Nhiều người trẻ ở Trung Quốc thừa nhận, do áp lực với công việc và học tập nên họ coi việc lên núi luyện võ giống như một cách để sạc năng lượng và để trở lại đam mê hơn. Hầu Thục Tường, một lập trình viên 26 tuổi là một học viên tích cực trong lớp Thái Cực quyền. Mặc dù quãng đường từ nhà đến đây mất 3 tiếng đi về, cô vẫn đến vào thứ 7 hằng tuần. Đặc thù công việc khiến Thục Tường phải ngồi tập trung một chỗ nhiều giờ mỗi ngày. "Tôi cảm thấy khó khăn khi leo ba hoặc bốn tầng cầu thang. Sau một ngày làm việc tôi mệt mỏi, lưng rũ xuống, không thể đứng dậy", cô chia sẻ. Sau một thời gian dài căng thẳng, vì thời đại học đã biết đến lợi ích của Thái Cực quyền và Bát Đoạn Cẩm, cô liền đăng ký học ở đây. Sau khi luyện tập, tâm trạng cô thoải mái và cơ thể khỏe khoắn, buổi tối dễ ngủ hơn.

Giang Bân, cũng là một lập trình viên, năm nay 31 tuổi và bạn gái tập Thái Cực quyền cùng nhau từ năm ngoái. Năm 2023, Giang Bân phát hiện bệnh hen suyễn, nguyên nhân do khả năng miễn dịch kém và thiếu vận động. Lần đầu tiên đến đây, anh rất ngạc nhiên khi thấy nhiều bạn trẻ đến để luyện võ và tu tập đạo giáo.

Nhiều bạn trẻ Trung Quốc tham gia các lớp học võ miễn phí tại Bạch Vân Quán. Ảnh: Zhuanlan

"Tôi không ngờ rằng sẽ có một ngôi chùa Đạo giáo cổ kính như vậy ở một nơi sầm uất như Bắc Kinh", anh nói. Giang Bân tâm sự trước đây là người tương đối thiếu kiên nhẫn. Mỗi khi có một dự án nào đó, anh đều phải cố gắng tập trung. Tuy nhiên sau khi tham dự các lớp võ thuật ở đây, anh thấy mình bình tĩnh hơn, tập trung tốt hơn. Khi gặp vấn đề, anh bớt đi suy nghĩ, lo lắng không cần thiết. Bệnh hen suyễn cũng đã cải thiện. Khi anh chia sẻ với đồng nghiệp, ban đầu mọi người đều ngạc nhiên. Họ nói "Bạn thực sự đã đi tập Thái Cực quyền? Đó chẳng phải là cuộc sống sau khi nghỉ hưu sao?". Dần dần, họ thấy Giang Bân tập vào giờ nghỉ trưa, nhiều người đã học hỏi kinh nghiệm của anh và được truyền cảm hứng.

Trương Nại Dân, một luật sư 25 tuổi, quê Cáp Nhĩ Tân cho biết, áp lực giao thông ở Bắc Kinh, đặc biệt là đường Vành đai 10 khiến cô căng thẳng. Mỗi ngày từ lúc ra khỏi nhà, chen chúc trên tàu điện ngầm đến khi trở về, cô đều cảm thấy áp lực. "Khi đến chùa Bạch Vân, tôi cảm thấy như đang ở một môi trường khác, trong lòng đặc biệt bình tĩnh", cô cho hay. Nại Dân thường khó ngủ vào ban đêm, mơ nhiều và thức dậy sớm. Lịch trình công việc dày đặc, cô vẫn đến đây tập Bát Đoạn Cẩm vào sáng thứ Bảy và Thái Cực quyền vào Chủ nhật. Mỗi ngày mất ba tiếng để di chuyển, cô vẫn mong chờ đến đây. "Tôi gọi ngày luyện tập là ngày năng lượng", cô nói.

Giáo sư Hạng Tiêu ở Bắc Kinh cho biết: "Mọi người đều bận rộn với công việc, chạy đua với một tương lai không xác định. Họ không làm việc chăm chỉ vì yêu thích công việc đó, mà thường là để dành dụm đủ tiền, để sau này không cần phải làm việc nữa. Vì sống ở tương lai, phủ định hiện tại khiến nhiều người trẻ không hài lòng và hạnh phúc. Khi tập võ, với nhiều người trẻ giống như tự an định bản thân, vì cuộc sống hôm nay xứng đáng được trải nghiệm".■

GÓC BÌNH LUẬN

"Hòn bấc ném đi, hòn chì ném lại"

TÙNG QUANG

Trong một động thái tuy không bất ngờ nhưng hết sức quan ngại, Nga thông báo sẽ tổ chức cuộc tập trận quân sự, trong đó thực hành sử dụng vũ khí hạt nhân chiến thuật.

Nói không bất ngờ bởi nhiều lần trước đó, Tổng thống Nga Putin cũng như Chủ tịch Đảng Nước Nga Thống nhất, Phó Chủ tịch Hội đồng An ninh Liên bang Nga Dmitry Medvedev cũng đã nhiều lần lấp lửng vấn đề này. Tuy nhiên, lần này sẽ đi xa hơn với việc thực hành sử dụng vũ khí hạt nhân chiến thuật.

Không giống như kho vũ khí hạt nhân chiến lược, kho vũ khí hạt nhân chiến thuật của Nga không bị hạn chế bởi các hiệp ước. Những vũ khí này có thể được bắn từ một loạt hệ thống dùng chung với các loại vũ khí thông thường. Đạn hạt nhân chiến thuật cũng có thể được trang bị trên các hệ thống phòng thủ tên lửa chiến lược của Nga. Trong bối cảnh hiện nay, rõ ràng, đây là điều hết sức lo ngại.

Vấn đề đặt ra, tại sao Nga lại tập trận hạt nhân chiến thuật giữa lúc "nước sôi lửa bỏng"?

Không úp mở, Bộ Ngoại giao Nga đã thẳng thắn chỉ rõ, các cuộc tập trận quân sự sắp tới nhằm tăng cường khả năng sẵn sàng của các lực lượng hạt nhân phi chiến lược Nga được xem xét trong bối cảnh "các tuyên bố hiếu chiến" gần đây của các quan chức phương Tây và các hành động gây bất ổn của NATO.

Về "các tuyên bố hiếu chiến", theo Bộ Ngoại giao Nga, đó là việc Tổng thống Pháp Emmanuel Macron nhiều lần đề xuất rằng các lực lượng của Pháp và NATO nên được triển khai tới Ukraine cũng như bình luận mới đây của Ngoại trưởng Anh David Cameron về việc cho phép Ukraine sử dụng vũ khí của Anh để thực hiện các cuộc tấn công vào lãnh thổ Nga.

Về "các hành động gây bất ổn", đó là việc Mỹ và NATO sẽ cung cấp máy bay F-16 cho Ukraine. Trong khi Nga coi F-16 ở Ukraine là máy bay có năng lực hạt nhân và bước đi này, theo Moskva, là một hành động khiêu khích có mục đích.

Ngay sau khi Nga thông báo sẽ tập trận dùng vũ khí hạt nhân chiến thuật để "đáp trả đe dọa từ phương Tây", Tổng thống Đức lẫn Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Mỹ và Người phát ngôn Lầu Năm Góc đều đã lên tiếng phản ứng.

Viết trên mạng xã hội X vào 11 giờ 50 phút tối 6.5, theo giờ địa phương, Tổng thống Đức Olaf Scholz cho rằng: "Về cuộc tập trận hạt nhân do Nga công bố: Điều quan trọng là phải đảm bảo vũ khí hạt nhân sẽ không được sử dụng trong cuộc xung đột ở Ukraine". Mạnh mẽ hơn, Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Mỹ Matthew Miller tuyên bố: "Lời lẽ hùng biện của Nga - lời lẽ hùng biện về hạt nhân của họ là liều lĩnh và vô trách nhiệm trong suốt cuộc xung đột này". Tương tự, Người phát ngôn Lầu Năm Góc, thiếu tướng Không quân Pat Ryder cũng chỉ trích tuyên bố tập trận hạt nhân của phía Nga, gọi đây là "một ví dụ về kiểu hùng biện vô trách nhiệm" đã thấy từ Nga trong quá khứ.

Căng thẳng giữa Nga và các nước phương Tây liên quan đến cuộc xung đột ở Ukraine diễn ra hàng mấy năm qua và cũng không có gì là bất thường. Bất thường hiện nay là liên quan đến cuộc tập trận hạt nhân chiến thuật, một dạng tập trận có tính răn đe cao chỉ được tiến hành lần cuối trong thời kỳ Liên Xô.

Theo các nhà quan sát quân sự, bất kỳ cuộc tập trận nào sẽ không liên quan đến việc sử dụng đạn hạt nhân trực tiếp, do Nga tuân thủ cam kết không tham gia thử nghiệm hạt nhân dưới bất kỳ hình thức nào. Và rằng, cuộc tập trận tên lửa hạt nhân chiến thuật sắp tới chỉ là "đòn gió" nhằm "hạ nhiệt những cái đầu nóng" ở các nước phương Tây.

Thế nhưng, liệu những vấn an có phần chủ quan đó có đứng vững và ai dám đảm bảo cuộc xung đột ở Ukraine sẽ không leo thang đến mức có thể dẫn đến việc sử dụng vũ khí hạt nhân chiến thuật, thậm chí còn tồi tệ hơn nữa?

Bởi vậy, theo các nhà bình luận quốc tế, tìm cách hạ nhiệt thay vì "hòn bấc ném đi, hòn chì ném lại" như hiện nay. Đối thoại thay vì đối đầu, hòa bình cho khu vực cũng như trên toàn thế giới mới là cần thiết và đang là khát vọng cháy bỏng trong bối cảnh hiện nay.■